"Her kelime bir umut, her kalem bir dünyadır."

VARYASYON

KALEMLER

ISSN 3150-0447

Ekim

2026

SAYI 12

SEVDA ANLI
TOLGA ÖZDOĞAN
ESRA SİNEM KARATAŞ
GİZEM GÖKMEN
SEMİH BİLGİÇ
GÜLCAN YENİCİ
EKİN TAZE
AHMET AYHAN
BARIŞ BEKMEZ
ÖZNUR KÖSELİÖREN
GÜRKAN SİNAN
RABİA ŞİMŞEK
AYLİN ALTIN
NİLGÜN BABACAN

EMİLİYA İZZET
ESENGÜL DAYAN
ŞEYMANUR GÜNDÜZ
ƏRTOĞRUL İSMAYILOV
TALEH BABAYEV
RUMİ SEİD
NURAY REŞİD
SİGNOR BAYRAMLI MEHEMMED
ŞAHİN ZEYNALOV
HAYAT OKULU YAZARI
KENAN NERİMANLI

ŞERİFE ÖZ
EMİNE KARLOVA
SENNUR MUTLUGİL
MURAT ENGİN DENİZ
ÇİĞDEM BİNNUR YAĞCI
EYLEM ŞEVİK
YUSUF BİNGÖL
MİHRAP ALTINTAŞ
AYŞE BEDEVİ
NURDAN GÜNAY
GÜLSU SAYLU
ORKİDE KORKMAZ
AYTEN FADİME TEZCAN

İÇİNDEKİLER

YÖNETİM KURULUMUZ 3

HAKKIMIZDA 4

KALEM DOSTLARI 5-76

EDEBİYAT YARIŞMALARI 77

DERGİ ANTOLOJİLERİ 78

İLHAM KAYNAĞIMIZ 79

Hakkında

Varyasyon Kalemler

25 Mart 2025 yılında kurulmuş olup;

Adını Varyasyon Gen Haritası kavramından alan; farklılıkların değer olduğuna inanan, edebiyatı iyiliğe dönüştürmeyi amaçlayan bağımsız bir edebiyat platformudur.

Misyonumuz; genetik farklılıkları bulunan özel çocuklar için SMA ve DMD hastası çocuklarımız başta olmak üzere farkındalık oluşturmak, onların yaşamlarına umut olabilecek sosyal sorumluluk projelerine destek vermek ve farklı kalemleri aynı çatı altında buluşturmaktır. Yazarların kitap tanıtımlarına, şiirlerine, öykülerine ve edebî çalışmalarına yer vererek üretimin paylaşılması ve daha geniş kitlelere ulaşmasını hedefliyoruz.

Vizyonumuz ise edebiyatın birleştirici gücüyle, farklılıkların zenginlik olduğu bilincini yaygınlaştıran, yazarları destekleyen ve toplumsal duyarlılığı artıran örnek bir yayın platformu olmaktır.

www.varyasyonkalemler.com
@dergi_varyasyonkalemler

Yönetim Kurulumuz

Yayıncı & Kurucu Başkan
Yazar Şair Aylin Altın

Yazı İşleri Müdürü & Editör
Yazar Şair Murat Engin Deniz

Yazı İşleri Müdürü & Editör
Yazar Şair Ayşe Bedevi

Hacha.az Azerbaycan Yazı İşleri Müdürü & Editör
Yazar Nuray Reşid

Altın Plak Kitap Tanıtım & Röportaj Günlükleri
Yazar Şair Mihrap Altıntaş

Değerlerimiz

Varyasyon Kalemler; kapsayıcılık, empati, üretkenlik ve dayanışma ilkeleri üzerine kuruludur. Her bireyin sesinin değerli olduğuna inanır, edebiyatı bir ifade alanı olmanın ötesinde bir iyileşme ve farkındalık aracı olarak görür.

Faaliyetlerimiz

Platformumuz; edebî içerik paylaşımları, yazar röportajları, şiir ve öykü yayınları, kitap tanıtımları ve sosyal sorumluluk projeleriyle aktif olarak üretim yapar. Ayrıca özel çocuklara yönelik farkındalık kampanyaları ve destek projeleri geliştirerek toplumsal etki alanını genişletmeyi amaçlar.

Katılım ve Destek

Varyasyon Kalemler, tüm yazar ve okurlara açıktır. Üretmek isteyen herkes platforma katkı sunabilir, eserlerini paylaşabilir ve bu dayanışma ağının bir parçası olabilir. Amacımız, her kalemin kendine yer bulduğu, her sesin duyulduğu bir edebiyat topluluğu oluşturmaktır.

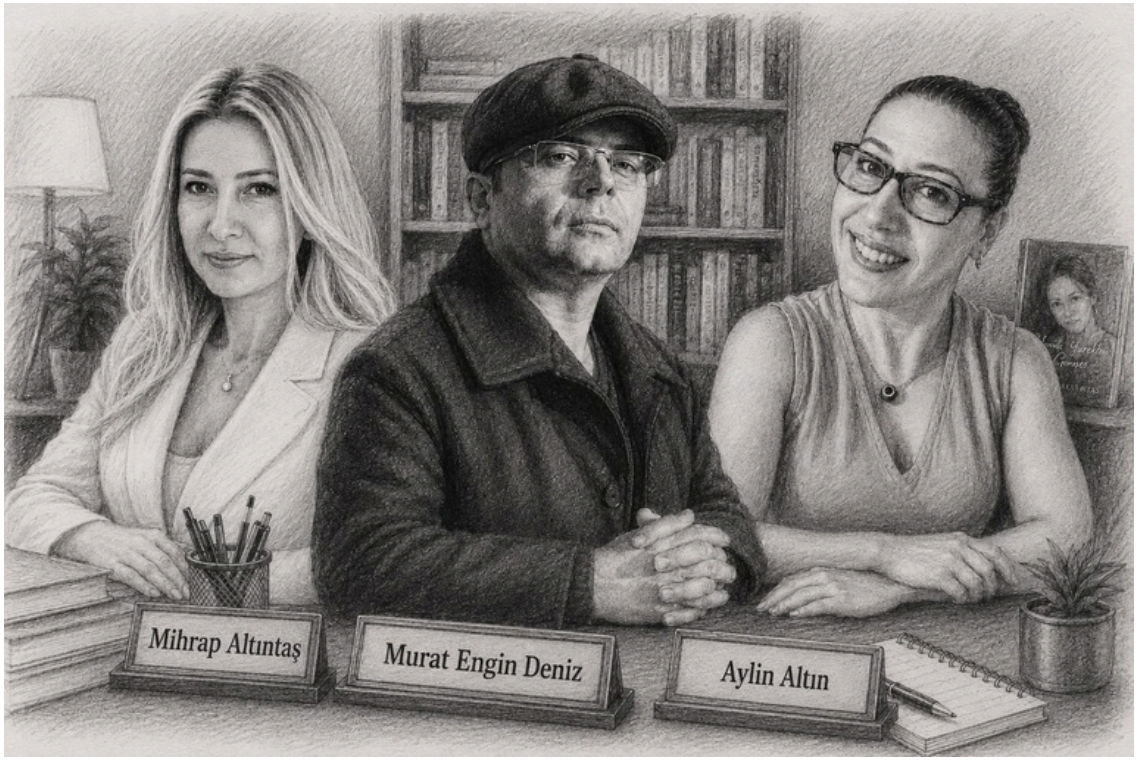

KALEM DOSTLARI

Emiliya İzzət :"Ömrümə gül-çiçək əkən yaşımdır"

"Ömrümə gül-çiçək əkən yaşımdır"
Mənim yollarıma çıxan hər daşı,
Yığıb bir gözəl ev tikən yaşımdır.
Ömrümə yamaqtək yapışanları
Özüm öz əlimlə sökən yaşımdır.

Oturub-durmaram tale sözüylə,
Tanrıma güvənib dua gücüylə
Lap istər teziylə, istər geciylə
Fələyin əlini bükən yaşımdır.

Günəş də qısqansın parlaqlığımı,
Heç vaxt itirməyim şıltaqlığımı,
Keçirib saçımdan barmaqlarımı
Naz ilə çiynimə tökən yaşımdır.

Oturub-durmaram tale sözüylə,
Tanrıma güvənib dua gücüylə
Lap istər teziylə, istər geciylə
Fələyin əlini bükən yaşımdır.

Günəş də qısqansın parlaqlığımı,
Heç vaxt itirməyim şıltaqlığımı,
Keçirib saçımdan barmaqlarımı
Naz ilə çiynimə tökən yaşımdır.

ESENGÜL DAYAN:ÇOCUKLUĞUMA NOTLAR

Bisikletten düşmüştük ya hani, evin önündeki yokuştan inerken... Dizlerimiz kanamıştı. Korkma, ben o yaraları hep sardım.

Zaten sonra da hep koştuk. Çok yorulduk, kabul; ama hiçbir taş düşüremedi bizi. Hiç yüzünü kara çıkarmadım. Geç de olsa hayallerimizin peşinden koştum, bir bilsen yepyeni şeyler öğrendim... O yazdığımız ilk romanı otuz yaşımda yeniden okudum. Yine ilk günkü kadar güzeldi. Yanaklarım ıslandı o an. Üzüntüden değil inan, mutluluktan ağlamayı öğrendim diye.

Ağlamak demişken; yakında bahçedeki o erik ağacını, kurtlandı diye kesecekler. Artık tırmanacağın bir ağacın olmayacak. Ama sakın o kadar çok üzülme. O eriğin tadını bir daha hiçbir meyvede bulamasak da, bir sürü yeni tat deneyeceğiz seninle.

Hani o gizli yerimiz olan kahverengi, kırık dolap vardı ya; onu parçalayıp sobada yaktık. Yerine kırmızı, afilli bir dolap koyduk. Yeni gizli yerimiz rüyalarımız oldu artık. Sonra biz de çok kez kırıldık hayatta ama parçalanmadık; kırıklarımızla ayakta durabilmeyi öğrendik. Tıpkı o eski dolap gibi, zamanla güvendiğimiz pek çok şey parçalandı. Onları sobada yakamadık, yerine yeni dolaplar da koyamadık belki...

Ama son dönemeç kaldı kelebek. Orayı da dönersek, uçacağız.

Şeymanur Gündüz:Kabul Etmenin Tam Vakti

Sanırım kabullenmeyi öğrenmeliyiz. Sürekli kendi kendimize insanları aklamak yerine onları kendilerini yansıttıkları şekliyle kabul etmek gerekiyor. Diğer türlü yaptığı hiçbir şeyin sorumluluğunu almayan ve sürekli sizden durumu düzeltmeyi bekleyen insanlarla ömür geçirmek zorunda kalıyorsunuz. Öyle dönemlerden geçiyoruz ki kimse hayatını 2 kişilik yaşamayı hak etmiyor. İki kişilik düşünmek, iki kişilik yaşamayı normalleştirmeye çalışmak, kararları iki kişi adına vermek, bütün her şeyi +1 olarak yaşamaya kendini ikna etmeye çalışmak gerçekten zordur.

Bunun zorluğunu ne ölçüde aktarabilir insan bilmiyorum. Kendi hayat yorgunluğuna bir hayat daha eklemenin ağırlığının altında ezilmek. İnsan yeri geliyor bir hayatın ortasında kalakalıyor. Bunun üstüne kat kat şeyler eklemek bir şeyleri daha zor hale getiriyor.

Çok üzülüyorum ki bazen bazı insanların empati ile düzeleceğine inananlar var. Ama bir hayat yaşamış birini gelip sadece empati yaparak düzeltmek mümkün değildir. İçeriden dal oynamadığı sürece senin yaptığın empati bile gün gelir sana yara olarak sunulur. Gerçekler ve olmasını istediklerimiz farklıdır. İniş çıkışlar yaşarız. Ama olanı kabul etmek değişimi de aslında beraberinde getiriyor.

En üzüldüğüm şey de şu birinin herkes için olağanüstü
yaptığı o empatiyi kendine layık
görmemiş olmaması. Evet, insanlarla empati kurmalıyız.
Ama kendimizi hayatımızdan
eksiltip onlarla kurduğumuz empatinin zararını sadece biz görürüz.
Keşke bütün
sorunlar bir empati ile çözülse, o kadar isterdim ki.
Bambaşka bir dünyaya bir kapı
açabilirdik o zaman.

Sanırım artık olanı kabul etmek ihtiyacımız olan tek şey.
Olanı süslemek, başka şeyler
umarak ilerlemek hiçbir zaman gerçeği değiştirmiyor.
Sadece yapay bir görü
oluşturuyor. Bunun da zararını bizden başkası yaşamıyor.
Herkese gösterdiğin empatiyi en çok kendin hak ediyorsun.
Hem de bütün
merhametinle.
Herkese duyduğun anlayışa belki de en çok senin ihtiyacın vardır.
Sence
de bir şeyleri değiştirmenin zamanı gelmedi mi? Ne dersin?

Ərtoğrul İsmayılov: Qınanıram...

Mən nələr edirdim, sən nə edirdin,
Sanki can atırdın sevgimiz ölə.
Haqqını yeməyək, qəşəng gedirdin,
Getmək hər adama yaraşmır belə.

Sevgilim, getməkdə sən hansı ara
Öyrəndin bu qədər mükəmməlliyi?
Bacarsan bir az da get uzaqlara,
Qoy hələ seyr edim bu gözəlliyi.

Belə bir gözəllik görməyib aləm,
Sən Allah, yolundan qalma, dayanma.
Səni sevdiyimə peşman deyiləm,
Çox sevdiyim üçün peşmanam amma.

Görmürsən, susmuşam, demirəm nəsə,
Mən səni qınasam, susub qalardım?
Məni də bu qədər sevseydi kimsə,
Mən də sənin kimi nankor olardım..

Qəlbimdə gizlədiyim...

Birini canından çox istəməyi,
Gizlədib qəlbində mənimsəməyi,
Mənə sən öyrətdin gülümsəməyi,
Mən sənsiz kiməsə gülərəmmi heç?

Utandım getdiyim yoldan, izimdən,
Özüm də incidim mən öz sözümdən,
Sən gedən zamandan getdim özümdən,
Gəlməsən özümə gələrəmmi heç?

Məni sən səslədin eşqə gəlməyə,
Günləri, ayları, ili bölməyə,
Biz ki söz vermişdik birgə ölməyə,
Hələ yaşayıram, ölərəmmi heç?

Əgər getmişəmsə, gəlməmişəmsə,
Zərrə utanmayıb ölməmişəmsə,
Sənin də qədrini bilməmişəmsə,
Nəyinsə qədrini bilərəmmi heç?

TALEH BABAYEV: SƏSSİZLİK

Dolaşır beynimdə cavabsız sual,
Zamanmı dəyişdi, bizmi dəyişdik?
Geriyə boylanıb baxanda dərhal,
Görürəm nə qədər uzaq getmişik.

Hərdən bir təsəlli axtarır insan,
Köhnə bir nəğmədə, köhnə bir şəkildə.
Bəzən ən doğma, ən əziz kəsdən,
Uzaqda qalırıq biz bu şəkildə.

Yenə də eybi yox, sağ olsun xəyal,
Səni mənə gətirir, hər gecə yarı.
Özünlə apardın o saf gəncliyi,
Mənə isə saxladın, bu duyğuları.

OLAYDI

İllər necə keçdi, xəbər bilmədim,
Gözümün yaşını, bir an silmədim,
Bu fani dünyada bir gün gülmədim,
Mənim o uşaqlıq, çağım olaydı.

Könlümdə arzular, xəyallar qaldı,
Fələk də bəxtimi əlimdən aldı,
Həsrət ürəyimə, böyük dağ saldı,
Köhnə həyətimiz, bağım olaydı.

Geriyə dönəydi o gözəl illər,
Yenə danışaydı şirin o dillər,
Könlümdən keçəni duyaydı ellər,
Kaş bu böyük adam, uşaq olaydı.

TALEH BABAYEV

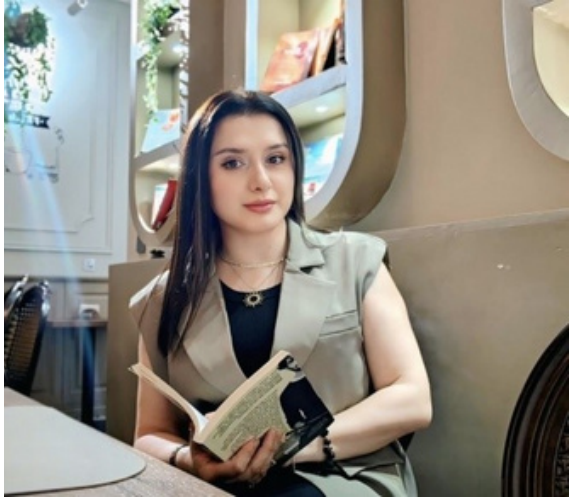

RUMİ SEİD:
ŞAMO

Çalışdığım məktəbin şagirdi, II Qarabağ müharibəsi şəhidi Məhərrəmov Şamoya həsr edilib

Şuşaya irəliləyir,
Azərbaycan ordusu.
Yoxdur bir azca belə,
Gözdə ölüm qorxusu.

Nə tank, nə top, nə barıt,
Nə zirehli texnika.
Ürəklərdə çox güclü,
Vətən eşqi, duyğusu.

Bir əsgər var burada,
Bir az cılız, bədənsiz.
Hamıdan öndə gedir,
Olacaqdan xəbərsiz.

Qırır ermənileri,
Vətən qisasın alır.
Bəzən elə bu anda,
Sanki xəyala dalır.

Anası, bacıları,
Durur gözü önündə.
Ömrünün ən son çağı,
Ömrünün son günündə.

Dırmaşır qayalara,
Çox cəld, çox da sürətli.
Bəlkə də, o hamıdan,
Cürətlidir, cürətli.

Düşmənlər yuxarıdan,
Güllələri yağdırır.
Bu güllələrdən biri,
Bədəninə sancılır.

Birdən yadına düşür,
Nə demişdi gələrkən?
Düşünmürdü həyatı,
Belə bitər çox erkən.

"Anam ağlayar deyə
qorxuram" - demişdi o.
Onu ağlatmamağa,
Axı söz vermişdi o...

Bu düşüncə içində,
Onu qan aparırdı.
Elə bil bədənində,
Fırtına qoparırdı.

Yavaş-yavaş yumurdu,
O məsum gözlərini.
Tuta bilmədi axı,
Verdiyi sözlərini.

Günlər gəlib keçirdi,
Xəbər gəlmirdi ondan.
Ana narahat idi,
Ana yaman nigaran.

Bir zəngin səsiylə o,
Lap diksindi yerindən.
Birdən ağır ah çıxdı,
Qəlbinin dərinindən.

Bu xəbəri eşidən,
Atanın əli əsdi.
Sanki bir anda kimsə,
Nəfəsini də kəsdi.

Oğlu şəhid olmuşdu...
Qarabağ Azərbaycandır,
Şuşa bizimdir, Şamo.
Bu qələbə, bu uğur,
Sizin, sizindir, Şamo.

Ömrü Vətən yolunda,
Şam kimi əritdi o.
Yaddaşlara yazıldı,
Bizim qəhrəman Şamo.

Tarixlərə yazıldı,
Bizim qəhrəman Şamo.
Qəlbimizə qazıldı,
Bizim qəhrəman Şamo.

NURAY REŞİD:
Necefov Mezahir Ramazan oğlu'nun yaşamı ve savaş yolculuğu

Bu hikâye, Birinci Karabağ Savaşı'nda kahramanlık gösteren tankçı asker
Necefov Mezahir Ramazan oğlu'nun yaşamını ve savaş yolculuğunu anlatmaktadır.
27 Ocak 1994 tarihinde Füzuli'nin Mahmudlu kasabası ve Karahanbeyli köyü
uğrunda olan çatışmalardan sonra Mezahir Necefov'un
akıbeti günümüze kadar bilinmemektedir.

Köyün girişinden kıvrılarak uzanan yollar,
aradan ne kadar yıl geçerse geçsin,
sanki geçmişin hatıralarını korumak istercesine bazı küçük izleri hâlâ içinde saklıyordu.
Sokaklardaki evlerin bazılarının eski duvarları çamur ve saman karışımından yapılmıştı.
Köyün merkezinde ise yıllar geçmesine rağmen hâlâ meyve vermeyen,
fakat heybetini koruyan,
sıcak günlerde insanların sığındığı kocaman bir ağaç yükseliyordu.

Yollardaki arklar, ara sokaklarda olduğu gibi kalmıştı.
Arabaların geçmesine engel olsa da sanki kimse onlara dokunmaya kıyamıyordu.
Kapıların rengi, yanlarındaki ahşap oturaklar bile olduğu gibi duruyordu.
Bu yenilenmeyiş, bir şeylerin olacağına dair umudun
, birilerinin özlem dolu bekleyişinin işaretiydi.

Bu köyün binlerce sakini vardı.
Köyü bugüne kadar nice yağmurlar yıkamış, nice güneşler ısıtmış,
nice ayazlar dondurmuştu.
Ancak değişen mevsimler ve dayanılmaz sıcaklar,
1993 yılından beri donmuş olan zamanın buzunu çözemiyordu.
O yıldan beri ne kadar insan dünyaya gelse,
ne kadar ömür sona erse de bu köyde bir kişi hep eksikti.

Hatırası yaşasa da bedenen yokluğuna “merhum” demek bile mümkün olmuyordu.
Çünkü ölümün de bir mührü vardır..
Soğuk bir mezar taşı, üzerine kazınmış iki tarih ve bir avuç toprak...
Onda ise bunların hiçbiri yoktu.

O ahşap oturaklardan biri de Mezahir’in baba ocağının kapısının yanında duruyordu.
Annesi onu uğurladığı günden beri kapının önündeki her şeyi olduğu gibi koruyordu;
tıpkı o köy gibi, o köyün insanları gibi...
Annesi evin dış kapısını hiçbir zaman kilitlemezdi.
Geceleri uyurken evin ışıklarını açık bırakırdı ki,
Mezahir giderken nasıl açık bıraktıysa, döndüğünde de o kapıyı öyle kapatsın.

Çocukluğunda oynadığı, öğrenciyken yürüdüğü yollar hâlâ aynı çakıl taşlarıyla doluydu.
Futbol oynadığı okulun sahasındaki kale direği bile yerli yerinde duruyordu.
Yaycı’nın sokaklarında her on-on beş adımda
bir dikilen direklerin üzerindeki leylek yuvaları da olduğu gibi kalmıştı.
Her leylek mevsimi geldiğinde köye döner,
sanki köyün nöbetini tutuyorlarmış gibi uzaklara bakarlardı.
Sanki onların da gözleri Mezahirlerin evinin bulunduğu o sokağa çevrilmişti...

Aralık 1993...

Yaycı’nın şırıl şırıl akan ark sularının sesi hâlâ Mezahir’in kulaklarında yankılanıyordu.
Fakat şimdi o şırıltı, Terter’de toprağı göğe savuran ve uzaktan
gelen Grad füzelerinin uğultusuna karışmıştı.
Sığındıkları siperlerden birinde, bir silah arkadaşıyla
doğup büyüdükleri yerlerden söz etmeye başladılar.

Arkadaşı ona sordu:

— Mezahir, Yaycı gibi sakin bir yerden böyle kanlı bir cepheye gelmek nasıl bir duygu?
Korkmuyor musun?

Mezahir son soruyu duyar duymaz toprağa çevirdiği bakışlarını kaldırdı
ve gözlerini doğrudan arkadaşının gözlerine dikti. Bir eliyle silahını sıkıca kavrayarak:

— Hayır, korkmuyorum, dedi. Bir an durdu ve devam etti.
— Aslında biliyor musun, ben insanın yalnızca doğduğu yeri memleketi sanırdım.
Ama buraya geldikten sonra anladım ki vatan sadece doğduğun yer değildir.
Vatan, korumak istediğin her karış topraktır.
Bizim köyde büyüklerimiz hep 1918 yılının Mart olaylarını anlatırlardı.
Ermeniler Yaycı'ya girdiklerinde ne yaşlıya acımışlardı ne de çocuğa...
Yaycı o zaman en ciddi direnişi gösteren yerlerden biri olmuştu.
Kadınlarımız esir düşmesin, namuslarına leke sürülmesin diye
kendilerini Araz Nehri'nin sularına atmışlar.

Konuştukça sesine garip bir kararlılık yerleşti:

— Şimdi ben neden korkayım ki? Neden korkayım?!
Sandığın gibi buraya huzurlu günleri geride bırakıp gelmedim.
Benimle birlikte buraya, tarihin susturulamayan çığlığı da geldi.
Çocukluğumdan beri dinlediğim acılar,
yarım kalmış hesaplar ve unutulmayan hatıralar var içimde.
Belki de burada olmam bir tesadüf değildir.
Belki de kader bana, o karanlık günlerin bir daha yaşanmaması için bir görev vermiştir.
Artık bu topraklar da benim için Yaycı kadar kutsaldır.
Nerede olduğumun ne önemi var?
dediğin, uğruna can vermeye hazır olduğun her karış topraktır.
Bana düşen neyse, sonuna kadar yapacağım..

Mezahir'in bu sözlerinden sonra arkadaşının içinde dolaşan fakat belli etmek istemediği
korku yavaş yavaş kayboldu.
Mezahir gibi cesur bir insanla aynı siperi paylaşmanın verdiği güvenle rahatladı.
Elini Yaycılı cesur askerin omzuna koydu
ve korkusunu gülümsemesinin ardına gizleyerek ona umut dolu gözlerle baktı.

Siperin soğuğuna rağmen iki genç askerin paylaştığı bu samimiyet,
barut kokulu havayı bir anlığına yumuşatmıştı.
Fakat savaşın kendi kuralları vardı.
Mezahir'in omzunu sıkan o dost eli, belki de gelecekte bu anı hatırlayan tek tanık olacaktı.

Ocak 1994...

Mezahir'in askerlik yılları,
onu sıradan bir askerden çok gerçek bir savaşçıya dönüştürüyordu.
Köyünün taşlı ve tozlu yollarında koşup büyüyen bu genç,
şimdi tankının paletleri altında hiç bilmediği toprakları karış karış tanıyordu.
Yaşamak için bulunduğun yere alışmalı,
onu kendinden bir parça hâline getirmeliydin.
Mezahir de bunu yapmıştı.
Cepheden gelen hiçbir haber onu endişelendirmiyor,
hiçbir çatışma korkutmuyordu.
Tankını sürdüğü her yer,
uğruna nöbet tuttuğu her mevzi onun için artık yabancı değildi.
Çünkü o, vatanı sadece doğduğu yer olarak değil,
korumak için mücadele ettiği her karış toprak olarak görüyordu.

Füzuli, Karahanbeyli Köyü...

Cephede durum artık son derece gergindi.
Eğitimlerde her türlü zorluğa alışan,
silah kullanmanın inceliklerini öğrenen askerler
için gerçek sınav zamanı gelmişti.
Komutanlığın emri kesindi:
Savaş kabiliyeti yüksek,
hazırlıklı askerler derhal Füzuli cephesine gönderilecekti.
O yıllarda Füzuli sadece bir cephe hattı değil;
ateşin, ölümün ve savaşın bir adım ötesi sayılıyordu.

Mezahir de kaderin seçtiği insanlardan biri oldu.
Henüz yirmi bir yaşındaydı. Ama ne ateşten ne de ölümden korkuyordu.
Çünkü onun zihninde ve yüreğinde öyle bir ateş yanıyordu ki,
bu savaş onun için tarihin sunduğu ilk ve son fırsattı.

Məzahir tanka çıktığında, kenarda duran silah arkadaşı endişeyle bağırdı.
Sesi top gürültüleri ve tank motorunun
uğultusu arasında güçlükle duyuluyordu:

— Buraları tanımıyorsun!
Tanımadığın yerlerde senin tankta ne işin var? İn aşağı!

Mezahir tankın boğuk sesini bile bastıran kararlı bir sesle cevap verdi:

— Şimdi neler yapabileceğim belli olacak!
Eğer böyle bir anda bu tankı sürmeyeceksem,
askerlikten döndüğümde hangi yüzle “Ben tank kullandım” diyebilirim?!

Bu sözleri söyledikten sonra tankın kapağını kapattı.
O anda Mezahir için yabancı olan Füzuli ovası, doğup büyüdüğü Yaycı sokaklarına dönüşmüştü.

Barut kokusu, tankların homurtusu ve mermilerin uğultusu
kışın ayazına karışmıştı.

Füzuli’nin Mahmudlu kasabası ve Karahanbeyli köyü yönünde yaşanan amansız çatışmalar sırasında Mezahir yine aynı inançla tankına bindi.
Demirden atını doğrudan ölümün gözlerinin içine sürdü.
Bu kez Mezahir’in tankı barut dumanlarının içinde gözden kayboldu.
Duman yalnızca tankı değil, tankın sesini bile yutmuştu.

Kader sözünü söylemişti.
Tarihe adını yazdıran
bu genç adamın hiçbir zaman bir mezar taşı olmayacaktı.
İnsanlar onun adını andıklarında “merhum”
kelimesini dile getirmeye bile tereddüt edeceklerdi.
Çünkü mezarı olmayan bir kahraman için “öldü” demek,
umudu tamamen toprağa gömmek kadar ağırdı.

Yazar: Nuray Reşid

Signor Bayramlı Mehemmed:
BİR MELEK VARDI

Burası çok kalabalık. İnsanın ruhu sağır olur burada.
Kaçmalıyım." diye boş odada kendi kendine konuşuyordu
Münevver. Gözünün üzerini örten ve git gide canını sıkmaya
başlayan saçını bir kenara attı. Koşar adımlarla odadan ayrıldı.
Dışarıda durmaksızın yağan sonbahar yağmuru vardı.
Münevver arkasına bakmadan kaçıyordu. Korktuğu şeylerden
kaçıyordu. Boş odadaki kalabalıktan kaçıyordu.
Kafasındaki düşüncelerden kaçıyordu.
Ne kadar uzağa kaçarsa kaçsın
kurtulamayacağını bilmesine rağmen kaçıyordu.
Yalın ayak sararmış yapraklara basarak.
Ayağına takılan ağaç dalları ayağını kanatsa da kaçıyordu.
Ya da kaçtığını sanıyordu.
Bilmiyordu. Karanlık bir sokağa vardığında durdu.
Şimdiye kadar geçtiği tüm sokaklar onun için karanlıktı.
Bu sokaksa onun için ışıklarla çevreli bir noel ağacı gibiydi.
Münevver bir köşeye çekildi ve oturdu.
Sokağa sinmiş yağmur kokusu sakinleşmesine neden olmuştu.
Karşısındaki çöp bidonuna bakıyor ve yağmur
dininceye kadar bu sokakta kalmayı düşünüyordu.
Sokağa geldiği daha iki dakika olmadan ayak sesleri duymaya başladı.
Korktuğu şey miydi bu? Onun için mi geliyorlardı?
Hızla çarpan kalbinin sesi ayak seslerini bastırmıştı.
Münevver onu bekleyen tehlikeden nasıl kurtulacağını düşünmeye başladı.
Ama lanet olası kafası durmuştu.
Bozuk saat gibiydi sanki.
Ama bozuk saat bile günde iki kez doğruyu gösterirdi.
Şimdi Münevver'e doğru zamanı beklemek kalıyordu.
Peki nasıl bekleyecekti? Ayak sesleri gitgide yaklaşmaktaydı.
Münevver artık düşünemez olmuştu.
Gözlerini kapadı.
Bunun çabucak olup bitmesi için Tanrı`ya yalvarıyordu.
En son ne zaman yalvardığını hatırlamıyordu.
Artık bunun nasıl yapıldığını da unutmuştu.
Yalnızca ellerini birleştirerek
"Lütfen kurtar, lütfen kurtar" diye tekrarlıyordu.
"Tanrı" kelimesini söylemiyordu bile.
"Tanrı" kelimesini söylemeyi değil, Tanrı`nın kendisini unutmuştu.

Onun için yalnızca korkuları vardı. Onu her yerde takip eden, nefes aldırmayan korkuları. Ama ayak sesleri kesildiğinde Münevver ılık bir nefesin yüzüne vurduğunu hissetti. Ölümün nefesinin soğuk olduğunu duymuştu birisinden. .

Gerçi kimden duyduğunu hatırlamıyordu. Zaten pek bir önemi de yoktu şimdi. Önemli olan biraz sonra olacaklardı. Kalbine inecek bıçak darbesini veya ölmeden önce duyacağı silah sesini beklerken yüzünü şefkatle okşayan elin varlığını hissetmesi kafasını karıştırmıştı. Tehlike yoktu galiba. Ama yine de gözlerini açamıyordu. Yüzünü okşayan elin sahibinin kim olduğunu merak ediyor, ama yine de korkuyordu. Gözlerini açmama konusunda kararlıydı. Açmayacaktı. Ama duyduğu ses gözlerini açmasına neden oldu. Tanıdık yüzü görünce yüzünde aniden bir gülümseme belirdi. Dudaklarından istemsizce kelimeler döküldü:

"Seni seviyorum!"

Münevver gelen adama sıkıca sarıldı ve gözyaşları adamın yağmurluğunu ıslatırken dedi:

"Çok korktum. Yine onlar geldi sandım. Beni nasıl buldun? Ben...ben...seni...gördüğüme..." konuşmasını bitiremedi ve hıçkırıklara boğuldu. Adam sadece gülümsedi ve Münevver'in ıslak saçını okşamaya başladı. Münevver uzun süre ağladıktan sonra sakinleşti ve gözyaşlarını silerek adamın elinden tuttu. Adam gülümsemesini bozmadan sordu:

"İyi misin? Ne zamandır buradasın?"

Münevver titrek sesle:

"Pek te uzun bir süre değil"

"Uykusuz musun?"

"Evet"

"Durumun nasıl? Kabus görüyor musun?"

"Uyuyamıyorum ki kabus göreyim"

Münevver'in elinden tutarak onu kaldırdı.

"Hafıza kaybı başladı mı?"

"Hep vardı"

"Gidelim mi?"

"Nereye?"

"Ruhumuzun dinleneceği bir yere. Seni bulamayacakları bir yere"

"Gidelim. Ama beni bırakmayacağına söz ver"

"SÖZ!!!"

Münevver artık sakindi. Artık bir koruması vardı. Hiçbir tehlike beklemiyordu onu. Durmaksızın yağan yağmur artık dinmiş, sokaklara yağmurun ses kesilince bir sessizlik sinmişti. Hafif rüzgar esiyor, kızın yanaklarını okşuyordu. Münevver ve o adam kimsesiz sokaklardan geçerek deniz kıyısına geldiler. Kıyıda biraz dolaştıktan sonra gaz lambasının aydınlattığı bir barınağa girdiler. Adam gazetelerden bir yatak hazırladı. Yatağa uzandı ve Münevver'i de yanına çağırdı. İkisi de yatağa uzandıklarında adam konuşmaya başladı:

"Bir hikaye anlatsam dinler misin?"

"Anlat. Belki beni mahveden düşüncelerden kurtarırsın. Anlat hadi"
"Bir melek vardı. Herkese iyi davranan bir melek. İnsanlara yardım eden bir melek. Bir gün bu melek yine bir insana yardım ederken, onun mutlu olmadığını farkeder. Onu mutlu etmek için çok çaba sarfeder. Ama bir türlü beceremez. Sonunda onu neyin mutlu edeceğini bulur. En sevdiği şeyi bulur getirir. Üzerine yırtılmış bir şal örter ve yüzünü gizler. Adama getirdiği hediyeyi verince adam hayatında ilk kez mutlu olur. Ona bu iyiliği yapan kişiyi görmek ister. Melek kabul etmez. Adam çok ısrar eder. Melek adamı kıramaz ve kabul eder. Meleğin yüzünü görünce adam bu güzellik karşısında aklını kaybeder. Adamın delirdiğini gören melek ilk kez birisine kötülük ettiğini anlar ve o günden sonra insanlardan kaçmaya başlar. Vicdan azabı onu her gün biraz daha mahveder. Sonunda melek sonsuza dek devam edecek

bir ateşe düşer. Ateş onu öldürmez, ama her gün acı verir. Her gün biraz daha yanar"

"Melek olmak zor olmalı"

"İnsan olmak daha zor. Sana verilenle yetinmek zor. Bir şey istemeden, haline acımadan yaşamak zor."

Münevver hiçbir şey söyleyemedi. Zaten istemiyordu da. Susmak daha güzeldi... Münevver gözlerini açtığında neler olduğunu anlamıyordu. Ne zaman uykuya daldığını da hatırlamıyordu. Ama her yeri saran ateşi gördüğünde çok korkmuştu. Pencereden esen rüzgar gaz lambasını devirmiş ve yangın çıkarmıştı. Münevver korkarak yanındaki adama seslendi:
"Kazuo. Kazuo her yer alev almış. Nasıl çıkacağız?"

"Korkma. Sakin ol."

"Ama her yer alev alev yanıyor"

"Merak etme. Ben buradan rahatlıkla çıkacağım. Ama sen burada kalmak zorundasın."

"Neden? Sen nasıl çıkacaksın?"

"Unuttun mu? Ben senin hayal ürününüm. Bana ateş işlemez. Ama sen burada kalmalısın. Sana yardım edemem ben. Sakın üzülme. Hikayeyi unutma. Melek ateşte yanıyordu. Sen de bir meleksin. Ateşte yanmazsan nasıl melek olursun? Bu ateş seni bana kavuşturacak. Benim yanımda kalacaksın hep. Cennette seni bekleyeceğim"

Kazuo ateşlerin arasında kaybolduğunda Münevver artık herşeyin bittiğini anladı. Bu artık yolun sonuydu. Alevler içinde bir melek yanıyordu bugün. Çığlıkları barınağı saran bir melek. Denizin kıyısında suya hasret bir melek. Dev bir dalga gelse bu yangını söndürseydi keşke. Ama deniz bugün çok sakindi. Kıyıya vuran dalgadan eser yoktu.

Barınak yanıp küle döndüğünde bir ışık belirdi. Münevver ışıkların arasından çıkarak kıyıda bekleyen Kazuo'ya yaklaştı. Artık Münevver tüm korkularından arınmıştı. Kazuo'yla beraber sonsuza dek yaşayabilirdi. Arkasına döndüğünde artık sönmek üzere olan ateşi gördü. Kim derdi ki bir ateş onu özgür kılacak ve onu melek yapacaktı. Kazuo'yla birlikte gittiklerinde son kez ardına baktı. Tanrı`nın var olup olmadığını bilmiyordu. Ama bir şeyden kesinlikle emindi: Bir melek vardı.

Şahin Zeynalov: O beş günümdə

Dünya beş gündürsə, o beş günümdə
İstərəm ki, baxım gözünə sənin .
Qoy keçsin yanında bütün ömrüm də,
Bənd olum hər şirin sözünə sənin.

Çəkməyək heç zaman kədəri, qəmi,
Sənlə olur dünya cənnət aləmi.
Uzaq olsun bizdən ayrılıq dəmi,
Baxım doya-doya üzünə sənin.

Bir ömür əlimdə qalsın əllərin,
Mənə xoşbəxtlikdir varlığın sənin.
Nə yollar çəkirsə tale, qismətin,
Düşsün hər addımım izinə sənin.

Aylar, illər ötüb keçsə də belə,
Qoymaram baharın qışa çevrilə.
Neçə şeir yazsam, gəlsəm də dilə,
Çatmaz gözəllikdə özünə sənin.

HAYAT OKULU YAZARI :BİR KADININ GÖZYAŞI

Bir kadının gözyaşı..

O kadar kelimeler var ki; suskunluğu bile can yakar.

Onun o dalıp giden gözlerine baksanız, içinizden "ah" çekersiniz.

Bir de onun içinde ne fırtınalar kopar, ah bir bilseniz!

Önceleri konuşurdu, anlatmaya çalışırdı ama karşısındakiler nankörse ne fayda...

Artık geceleri konuşur, duvarlarla konuşur.

Penceresiz odaya kapanır, gözlerindeki damlalar konuşur.

Elini kalbine koyup sırtını duvara vurur. Evet, artık o kadın aklını kaybetmiştir.

Nankörlerle yaşamayın,

Yoksa ruhunuz hasta olur.

KENAN NERİMANLI:YOLUM SANA KADARDIR

Yine yola düşmüşüm,
Umudum ne kadardır.
Gidecek bir evim yok,
Yolum sana kadardır.

Seni düşündüm yine,
Kulağımda sesin var.
Ağlamıyorum ki, ben
Gözlerimde şehin var.

Nasıl desem, bilmiyorum,
Sana hep baka kaldım.
Derdimin ilacı sen,
Derdine yakalandım.

SEVDA ANLI
BİZİ KİM FARK EDECEK?

İnsan ne zaman yalnız kalır?

Etrafında hiç kimse olmadığında mı?

Yoksa yanında insanlar varken bile kendisini
kimseye ait hissetmediğinde mi?

Belki de yalnızlığın en garip tarafı, çoğu zaman sessizce gelmesidir. Önce daha az insanla görüşürüz. Sonra telefonlara daha geç cevap vermeye başlarız. Aile ziyaretlerini erteleriz. Arkadaş buluşmalarını azaltırız. “Bugün canım istemiyor.” deriz.
Bir süre sonra kimse aramadığında da şaşırmayız. Çünkü yalnızlığa alışmışızdır. Hatta bir noktadan sonra onu kendimiz seçtiğimizi düşünürüz. “Ben yalnızlığı seviyorum.” Belki gerçekten seviyoruz ama bazen insan yalnızlığı sevdiği için değil, insanlarla yaşamaktan yorulduğu için yalnız kalmayı seçiyor.

Hayatın içinde insanları birbirinden uzaklaştıran çok şey var.

Kırgınlıklar,

Güven kayıpları,

Hayal kırıklıkları,

Bitmeyen tartışmalar,

Anlaşılmamak,

Değersiz hissetmek,

Sürekli kendini açıklamak zorunda kalmak…

Bir süre sonra insan şunu düşünüyor:

“Kimseye bir şey anlatmazsam, kimse beni üzemez.”

Ve kendisine küçük bir dünya kuruyor.

Kapısını kapatıyor.

Telefonunu sessize alıyor.

Kendi yemeğini yapıyor.

Kendi çayını demliyor.

Kendi kararlarını veriyor.

Kimseye hesap vermiyor.

Kimsenin ne düşündüğünü önemsemiyor.

İlk başta bu özgürlük gibi geliyor. Sonra sessizlik büyüyor ve insan bir gün fark ediyor:

Özgürlükle yalnızlık arasındaki çizgi, sandığımızdan çok daha ince.

Ailemizden neden uzaklaşıyoruz? Bu sorunun herkes için aynı cevabı yok.

Kimi ailesi tarafından anlaşılmadığını düşünüyor.
Kimi sürekli eleştiriliyor.

Kimi geçmişte yaşadığı kırgınlıkları unutamıyor.

Kimi kendi hayatını kurabilmek için uzaklaşmak zorunda kalıyor.

Kimi de ailesinin yanında kendisi olamadığını hissediyor.

Bazen aynı evde yaşayan insanlar bile birbirlerine yabancı olabiliyor.

Aynı sofraya oturuyorlar.

Aynı televizyonu izliyorlar.

Aynı evin içinde dolaşıyorlar.

Ama birbirlerinin hayatlarından habersiz yaşıyorlar. “İyi misin?” sorusu bile bazen alışkanlıktan soruluyor. Cevabı gerçekten merak edilmiyor. Belki de asıl yalnızlık burada başlıyor.

*Bir evin içinde görünmez olmak.**

Son yıllarda tek başına yaşamayı seçen insanların sayısı da arttı.

Kendi evin,

Kendi düzenin,

Kendi sessizliğin,

İstediğin saatte yemek yemek,

İstediğin zaman uyumak,

Kimseye açıklama yapmamak,

Evde istediğin müziği açmak…

Bütün bunların güzel tarafları var. Tek başına yaşamak yanlış bir seçim değil. Hatta bazı insanlar için huzurlu ve sağlıklı bir yaşam biçimi olabilir. İnsanın kendi alanına ihtiyaç duyması çok doğal. Sorun yalnız yaşamak değil. Sorun, **yalnız kaldığımızda bizi arayacak kimsenin olmaması.**

Bazen bunu çok acı bir şekilde düşünüyorum.

Evde tek başınasın. Kapıyı kapatıyorsun. Telefonunu bir kenara bırakıyorsun. Günler geçiyor. Kimse gelmiyor. Kimse “Neredesin?” diye sormuyor. Kimse kapını çalmıyor ve Allah korusun, evin içinde başına ciddi bir şey geliyor. Telefonuna uzanamıyorsun. Kapıyı açamıyorsun. Sesini duyuramıyorsun ve seni fark edecek kişinin, günler sonra senden haber alınamadığında kapına gelmesi gerekiyor.
İşte yalnızlığın en ağır tarafı burada başlıyor. Çünkü insan bazen yalnız kalmayı seçebilir ama **fark edilmemeyi seçmez.** Herkesin hayatında en azından bir kişinin olması gerekir.
“Bugün senden haber alamadım, iyi misin?” diyecek birinin,

“Eve geldin mi?” diye soracak birinin,

“Uzun zamandır konuşmadık, seni özledim.” diyecek birinin…

“Uzun zamandır konuşmadık, seni özledim.” diyecek birinin…
Belki de insanın gerçek ihtiyacı kalabalıklar değil, birilerinin onu merak etmesidir. Tek başına yaşamak başka bir şeydir. Tek başına hissetmek başka… Bir insan tek başına kahvesini içebilir ve kendisini yalnız hissetmeyebilir. Bir başkası kalabalık bir sofrada oturup dünyanın en yalnız insanı olabilir. Çünkü yalnızlık insan sayısıyla ölçülmez. **Bağ kurabildiğin insan sayısıyla ilgilidir.**
Seni gerçekten dinleyen,
Yanında rol yapmak zorunda olmadığın,
Sessiz kaldığında bile seni anlayabilen,
Mutluluğunu kıskanmayan,
Üzüldüğünde bundan rahatsız olmayan,
Sana ihtiyaç duyduğunda değil, sadece seni sevdiği için yanında olan insanlar…
İşte insanın ihtiyacı olan bağ budur.
Peki neden insanlardan uzaklaşıyoruz? Çünkü bazen insanlardan değil, onların bize hissettirdiklerinden uzaklaşmak istiyoruz.
Sürekli yargılanmaktan,
Kıyaslanmaktan,
Kullanılmaktan,
Küçümsenmekten,
Hayal kırıklığına uğramaktan…
Ve belki de en çok, güvenmekten korkuyoruz. Çünkü güvenmek biraz da savunmasız kalmaktır. Birine kendini açtığında, ona seni incitebileceği bir alan da vermiş olursun. Bazı insanlar bu yüzden kapılarını kapatıyor. Kimse girmesin diye değil sadece **Kimse tekrar canını yakmasın diye.** Ama kapılar uzun süre kapalı kaldığında, dışarıdaki insanlarla birlikte hayatın bazı güzellikleri de içeri giremez.

Bazen yalnızlık bir tercihtir.

Bazen bir ihtiyaçtır.

Bazen bir yaradır.

Bazen de bir alışkanlık…

İnsan uzun süre yalnız kaldığında, bir süre sonra yalnızlığı savunmaya başlayabilir.

“Böyle daha rahatım.”

“Kimseye ihtiyacım yok.”

“İnsanlardan uzak durmak daha iyi.”

Belki de gerçekten daha rahattır ama insanın kimseye ihtiyacı olmadığını düşünmesiyle, kimseye ihtiyaç duymayacak kadar güçlü olması aynı şey değildir. Hepimizin bir gün birine ihtiyacı olabilir.
Bir hastalıkta,
Bir kayıpta,

Bir korkuda,

Bir gecenin sessizliğinde,

Bazen sadece “Buradayım.” diyecek bir sese…
İnsan olmak biraz da budur. Her şeyi tek başına yapabilmek değil;
gerektiğinde bir başkasının elini tutabilmek.

Belki bugün kendimize şu soruyu sormalıyız:

“Ben yalnızlığı mı seçtim, yoksa insanlardan uzaklaşmayı mı öğrendim?”

Bu ikisi aynı şey değil.

Belki çok kırıldık.

Belki çok yorulduk.

Belki yanlış insanlara güvendik.

Belki ailemizle aramıza yıllar girdi.

Belki dostluklarımız dağıldı.

Belki herkes kendi hayatına yetişmekten bizi aramayı unuttu.

Ama hâlâ geç değil.

Bir telefon açabiliriz.

Bir mesaj gönderebiliriz.

Bir kapıyı çalabiliriz.

“Uzun zamandır konuşmadık.” diyebiliriz.

“Nasıl olduğunu gerçekten merak ediyorum.” diyebiliriz.

Belki birileri de bizim telefonumuzu bekliyordur.

Çünkü hayat çok hızlı geçiyor.

Bir gün aynı sofrada oturduğumuz insan, başka bir gün yalnızca bir fotoğrafın içinde kalabiliyor.

Bir gün her gün konuştuğumuz arkadaşımız, yıllar sonra hayatımızdan tamamen çıkabiliyor.

Bir gün anne babamızın sesini duymak için telefon açıyoruz.

Sonra bir gün o telefonu açacak kişi olmuyor ve geriye yalnızca söyleyemediğimiz cümleler kalıyor. Bu yüzden insanlardan tamamen uzaklaşmadan önce bir kez daha düşünelim. Herkesi hayatımızda tutmak zorunda değiliz. Bize zarar veren insanlardan uzaklaşmak bazen kendimize yapacağımız en büyük iyiliktir.

Ama herkesten uzaklaşmak,

Kimseye güvenmemek,

Kimsenin bizi tanımasına izin vermemek…

İşte orada yalnızlık, huzur olmaktan çıkıp bir duvara dönüşebilir.

Belki de mesele kalabalık bir hayat yaşamak değil. Mesele, **yokluğumuz fark edilecek bir hayat yaşamak.**

Bir gün telefonumuz çalmadığında bizi arayacak biri olsun.

Bir gün kapımız açılmadığında merak edecek biri…

Bir gün sessizliğimiz uzadığında “Bir sorun mu var?” diyecek biri ve biz de başkalarının hayatında böyle insanlar olalım.

Çünkü yalnızlık bazen insanın seçtiği bir oda olabilir ama o odanın kapısının ardında bizi merak eden hiç kimsenin olmaması… İşte asıl korkutucu olan budur.

O yüzden bugün birini arayalım. Uzun zamandır konuşmadığımız birini… Belki eski bir dostu. Belki kardeşimizi. Belki annemizi, babamızı… Belki yalnız yaşadığını bildiğimiz bir komşumuzu.

Sadece bir soru soralım: **“Nasılsın?”**
Ve cevabını gerçekten dinleyelim. Çünkü bazen bir insanın hayatına yeniden dokunmak için büyük şeyler yapmaya gerek yoktur.
Bir telefon yeter.
Bir kapı yeter.
Bir sandalye yeter.
Bir fincan çay yeter.
Ve bazen **Bir insanın hâlâ birileri tarafından fark edildiğini bilmesi yeter.**

TOLGA ÖZDOĞAN

İnanç, Kaos ve Düzenin Ahlaki Labirenti

Dostoyevski'nin 'Yeraltından Notlar'ını okurken, modern insanın o çelişkili ruh hâline tanık oluruz: Bir yandan kendi iradesini ilan etmek isteyen, diğer yandan da bu iradenin getirdiği sorumluluktan kaçan bir varlık. Bugün, 11 Eylül 2026'da, aynı labirentte dolaşıyoruz.

Klasik Rus edebiyatı, bize sadece 19. yüzyılın toplumsal çalkantılarını değil, aynı zamanda inanç, kaos ve düzen arasındaki o bitmeyen gerilimi de miras bıraktı. Modern insan, bu mirası yaşamakla kalmıyor; onu her gün yeniden inşa ediyor, yıkıyor ve yeniden sorguluyor.

Tolstoy'un 'Anna Karenina'sında olduğu gibi, bireyin kendi ahlaki pusulasını bulma çabası, toplumsal normlarla çatıştığında trajediye dönüşür. Anna, tutkuları ile ahlaki düzeni arasında sıkışırken, bugünün insanı da benzer bir sıkışmışlık içinde: Dijital çağın getirdiği kaos, geleneksel inanç sistemlerini ve ahlaki düzenleri kökünden sarsıyor. Artık iyi ve kötü, doğru ve yanlış, sadece felsefi bir tartışma değil; her an karşı karşıya kaldığımız seçimlerin ağırlığında kendini gösteriyor. Rus yazarların kahramanları, bu ikilemleri yaşarken bir yandan da Tanrı'nın varlığını sorguluyordu. Bugün ise Tanrı'nın yerini alan pek çok 'izm' var: Tüketimizm, bireyizm, teknolojizm... Hepsi birer inanç sistemi gibi işliyor, ama hiçbiri ruhun o derin boşluğunu dolduramıyor.

Kaos, Rus edebiyatında genellikle devrimler, savaşlar ve toplumsal çöküşlerle sembolize edilir. Pasternak'ın 'Doktor Jivago'sunda olduğu gibi, bireyin tarihin akışına kapılıp sürüklenmesi, modern insanın da kaderi hâline geldi. 2026 yılında, iklim krizleri, ekonomik belirsizlikler ve siyasi kutuplaşmalar, kaosu gündelik hayatın bir parçası yapıyor. İnsan, bu kaosun içinde bir düzen arıyor; ancak bulduğu her düzen, yeni bir kaosun tohumlarını taşıyor. Tıpkı Dostoyevski'nin 'Budala'sında Prens Mışkin'in saflığının, etrafındaki yozlaşmış dünyada yıkıma yol açması gibi.

Kaos, Rus edebiyatında genellikle devrimler, savaşlar ve toplumsal çöküşlerle sembolize edilir. Pasternak'ın 'Doktor Jivago'sunda olduğu gibi, bireyin tarihin akışına kapılıp sürüklenmesi, modern insanın da kaderi hâline geldi. 2026 yılında, iklim krizleri, ekonomik belirsizlikler ve siyasi kutuplaşmalar, kaosu gündelik hayatın bir parçası yapıyor. İnsan, bu kaosun içinde bir düzen arıyor; ancak bulduğu her düzen, yeni bir kaosun tohumlarını taşıyor. Tıpkı Dostoyevski'nin 'Budala'sında Prens Mışkin'in saflığının, etrafındaki yozlaşmış dünyada yıkıma yol açması gibi.

Türkiye edebiyat gündemi de bu temalardan uzak değil. Son yıllarda, genç yazarlar arasında Rus klasiklerine artan bir ilgi var. Bu ilgi, sadece nostaljik bir kaçış değil; aynı zamanda güncel krizlere ayna tutma çabası. 2026'da, Türkiye'deki okur, Dostoyevski'nin 'Karamazov Kardeşler'ini okurken, kendi ahlaki ikilemlerini, inanç buhranlarını ve toplumsal kaosunu görüyor. Felsefi akımlar arasında ise varoluşçuluk, yeniden yükselişte. Sartre ve Camus'nün etkisi, Rus edebiyatının absürt ve trajik kahramanlarıyla birleşince, modern insanın sıkışmışlığı daha da netleşiyor.

Sonuç olarak, klasik Rus edebiyatı, modern insanın ahlaki labirentinde bir pusula işlevi görüyor. İnanç, kaos ve düzen arasındaki gerilim, ne geçmişte ne de bugün çözülebilmiş değil. Belki de çözüm, bu gerilimi kabul etmekte yatıyor. Tıpkı Çehov'un 'Vişne Bahçesi'nde olduğu gibi: Değişim kaçınılmaz, ama insan yine de kendi bahçesini kurmaya çalışıyor. 2026'nın Eylül'ünde, hâlâ aynı sorularla boğuşuyoruz: İnanmalı mı, yoksa şüphe mi etmeli? Kaosun içinde düzen mi aramalı, yoksa kaosu mu kucaklamalı? Rus yazarlar, bize kesin cevaplar vermiyor; ama doğru soruları sormayı öğretiyor. Ve belki de asıl mesele, cevaplarda değil, sorularda saklı.

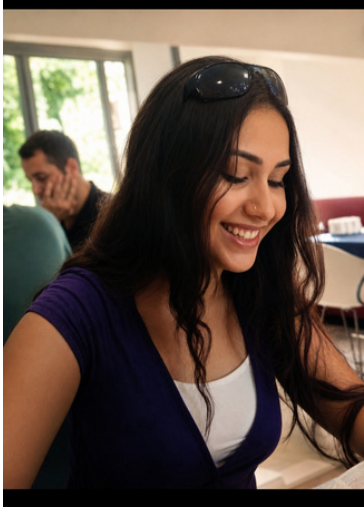

ESRA SİNEM KARATAŞ:KAHVE KOKUSU, KİTAP SAYFALARI

Bazı insanlar kahveyi yalnızca içmez, yaşar.
Bir fincan kahvenin masaya bırakılmasıyla başlayan küçük bir ritüel vardır. Kahvenin kokusu odaya yayılır, kitap açılır ve dünya bir süreliğine sessizleşir.
Belki de kahve ile kitabın birbirine bu kadar yakışmasının sebebi budur:
İkisi de insana kendisiyle baş başa kalabileceği bir alan açar.

Kahve sıcaktır, kitap bazen derin…
Biri ellerimizi ısıtır, diğeri içimizi.
Kahvenin ilk yudumunda dilimize yayılan o buruk tat, kitabın ilk sayfalarında karşılaştığımız cümlelere benzer. Bazen bizi gülümsetir, bazen düşündürür, bazen de yıllardır içimizde sakladığımız bir duyguyu ortaya çıkarır.
Bir fincan kahve ve güzel bir kitap…

Ne kadar küçük bir mutluluk gibi görünür.
Oysa hayat çoğu zaman böyle küçük mutluluklardan oluşmaz mı?
Bir pencerenin önünde yağmuru izlemek…
Kahvenin kokusunu içine çekmek…
Kitabın sayfasını çevirmek…
Altını çizdiğin bir cümlede kendini bulmak…
İnsan bazen büyük mutluluklar ararken, elindeki küçücük huzurları fark etmeyi unutuyor.
Kahve bana hayatı hatırlatıyor.
Acılığıyla, sıcaklığıyla, kokusuyla…
Kitap ise hayatın başka insanların gözünden anlatılmış hâli gibi geliyor. Bir kitabı okurken başka hayatlara misafir oluyoruz. Hiç tanımadığımız insanların korkularını, umutlarını, sevdalarını ve kayıplarını öğreniyoruz.
Belki de bu yüzden kahve ve kitap yalnızlığı değil, güzel bir yalnızlığı temsil ediyor.
İnsanın kendinden kaçmadığı, aksine kendine yaklaştığı bir yalnızlık…
Masada bir fincan kahve, yanında açık bir kitap…
Ve belki fonda hafif bir müzik.
İşte bazen bütün ihtiyacımız budur.

Çünkü hayatın gürültüsünden uzaklaşmak için her zaman uzaklara gitmemiz gerekmez. Bazen sadece telefonu bir kenara bırakıp bir fincan kahve hazırlamak ve birkaç sayfa okumak yeter.
Kahve biter.
Kitabın sayfaları ilerler.
Ama o küçük huzur bir süre daha bizimle kalır.
Belki de kahve ile kitabın en güzel ortak noktası budur:
İkisi de bize yavaşlamayı öğretir.
Dünyanın hızlandığı, insanların sürekli bir yerlere yetişmeye çalıştığı bir zamanda; bir fincan kahveyle bir kitabın başında birkaç dakika durabilmek bile küçük bir başkaldırıdır.
Hayata karşı değil…
Hayatın telaşına karşı.
Ve belki bugün kendimize küçük bir iyilik yapmalıyız.
Bir kahve hazırlayalım.
Sevdiğimiz kitabı açalım.
Bir sayfa çevirelim.
Bir yudum alalım.
Sonra kendimize şu soruyu soralım:
“Ben en son ne zaman sadece kendim için, hiçbir yere yetişmeden oturdum?”
Belki cevabı bir fincan kahvenin yanında, bir kitabın sayfaları arasında buluruz.
Çünkü bazı anların büyük bir nedeni yoktur.
Sadece güzeldir.
Kahve kokar, kitap susar ve insan biraz kendine döner.

GİZEM GÖKMEN:TAŞ PLAK

Sakin, karanlık ve yalnız sokaklarda ayaklarımda derman kalmayana kadar yürüdüm. Evlerin içinde yanan her bir ışık bana bir hikâye fısıldıyordu. Yürüdüğüm sokağın sonunda o ahşap eve ulaştım. Çok tanıdık fakat bir o kadar da bilinmeyen o eve...

Önümde dikilen ahşap evin kapısını araladım. Gıcırdayan merdivenler sanki bana bir şeyler anlatıyordu. Saygı duyar gibi yavaş adımlarla yukarı çıktım. Tam karşımda duran odadaki eski gramofondan, ruhun kilitlerini açan bir şarkı yükseliyordu.

Gramofondan yayılan nağmeler odanın duvarlarında yankılanıyordu. Sıra bekleyen tozlu taş plaklar, içlerinde sakladıklarını dökmek için sabırsızlanıyordu. O büyük, siyah taş plakların kalbinde yatan hikâyeler ortaya çıkmak istiyordu.

Eski gramofon, saklı kalan notaları gururla ve sabırla sunuyordu. Dört duvarın arasında, yüzümde gaz lambasının gölgeleri dans ediyordu. Hava karardığında yanan mumlar ve kandiller, zihnimin en ücra köşelerinde uyuyan hayatları uyandırıyordu. Geçmişin içinden süzülüp gelen bu yaşanmışlıklar, beni bu karanlık günlerde ayakta tutuyordu. Özlemler, mutluluklar, anılar, yaşananlar ve en önemlisi; kurulması hayal edilse bile gerçekleşmesi mümkün olmayan düşler... Düşlenen rüyalar ve bu rüyaların üzerine inşa edilen yıkık hayatlar... Hepsi şimdi büyük bir enkaz halinde yatıyordu.

Hayallerin üzeri kalın bir toz tabakasıyla kaplanmıştı. Kimse o tozları kaldırıp gerçeklerle yüzleşmeye cesaret edemediği için, hepsi sonsuza dek sessizce orada kalacaktı. Bir gün yürekli biri çıkıp o tozu almaya cesaret ederse, işte ancak o zaman yeniden hayata döneceklerdi.

Geçmişin özlemleri, pişmanlıkları ve geride kalan ne varsa; hepsi eski bir aynanın arkasına hapsolmuş gibiydi. Görüntüsü günden güne silikleşen bir geçmiş... Bir dikiz aynasından geride kalan yola bakar gibi bakıyordum aynanın diğer tarafında yaşananlara. Kalbimde bir sızı olarak kalan duygularımla, tüm kapıları arkamdan kapattım.

SEMİH BİLGİÇ

Bir Çocuk

Çıkmaz bir sokakta hayret ettim ben sana
Şaşılacak şeyler azaldı zamanla, zaman ardına bakmadı hiç
Zaman yağız bir delikanlıydı şimdi ihtiyar
sirenler geçti ömrümüzden
Azaldı ömrüm de bükülen bakışlarında
Yediğim bu soğuk havada gençleşmedi tenim
Elveda sana da salim öpücük
Sevsem gidecek gibisin
Sevmesem bekleyeceksin
Yol bizi bağlamaz birbirimize
Biz yol oluruz yağmur diner birazdan
Refakatçisi ömrün
Şaşılacak şeyler buluruz belki birlikte
Bir nergis alırız taze, koklar gibi sızlar için
Isınmak için yürürüz bu yolları
Yollar birbirinden ayrı
Gideriz yalın dağların ardına belki
Bir öpücük olur gelincik tarlasında kara çocukların biçimsiz değneği
Yediğimiz içtiğimiz bir savaş, ömrün geri kalanı barış
Bir şaşkınlık kaldı geriye
Bir de çocuk, okşa başını yeter ki!

GÜLCAN YENİCİ:SİZ HİÇ DAĞ MENEKŞESİ TOPLADINIZ MI? (Bu da benim hikayem)

Çocukken 8-10 kişi grup oluşturur, öyle oynardık oyunlarımızı. Saklambaç, yakan top, gogu yıkmaca (bu ismi kendimiz vermiştik sanırım), bilye atmaca, çelik çomak, körebe en sevdiğimiz oyunlar arsında idi. Bazen anne babalarımız, büyükler bile katılırdı bize o zaman yıldızlar altında oynardık. Akşam karanlığı basmadan, yatsı ezanı okunmadan dağılmazdık evlerimize. Malum şimdiki gibi internet ortamları yoktu o dönemler.

Sadece oyunları değil gezmeleri de beraber yapardık. Yağmurlu havalardan sonraki gün yemyeşil çayırlara mantar toplamaya çıkardık. Dağ, tepe, bayır, orman demeden. bata çıka mantarlarımızı toplardık elimizde götürdüğümüz poşetlere. Karlı havalarda yüksek olan kesimlere kaymaya giderdik. İçine saman doldurduğumuz naylon çuval ve leğenlerimizle. (Bir keresinde babam bana ahşaptan bir kızak yapmıştı tüm çocuklar kıskanmıştı kızağımı.) Öyle güzeldi ki onlarla kayması. Tabii o zamanlar şimdiki gibi kar sadece yüzünü gösterip çekilmezdi. Metreyle ölçtüğümüz kadar yağardı.

-Siz hiç dağ menekşesi topladınız mı?

-Ben topladım.....

Çocukluğumun unutulmaz hatıraları arasında bir de menekşe toplamak vardı ki

3-5 mini minnacık dağ menekşesinin o keskin kokusunu hiçbir kokuya değişemeyeceğim sanırım. Rengini hiçbir renge benzetip adını koyamayacağım O yüzden menekşe rengi diyeceğim. O güzelim dağ menekşelerini bizim orda, köyümüzde tüm çocuklar nereden toplayacağımızı bilirdik. Çünkü yeri hiç değişmezdi. Göğe uzanan, başını kaldırdığında uzunluğundan bulutları bile göremeyeceğimi sandığım muhteşem güzelliklere sahip kavak ağaçlarının altında.... Daha kavaklığa varmadan kokuyu alır. Toplarken de doya doya içimize çekerdik. Bir avuç menekşe demeti yapar, paket lastiği ya da incecik bir iple bağlar, eve gelince de en sevdiğimiz kişiye hediye ederdik. Bu ben de hep annem olurdu. Çünkü benim gibi o da bütün çiçekleri severdi. Ya da yanlış söyledim. Annemden öyle gördüğüm ve alıştığım için ben annem gibi bütün çiçekleri severdim..... Onun çiçeklerle vakit geçirmesini, bakımını, toprak değiştirmesini, sulamasını hayranlıkla izlerdim hep....

Bugün yağlı boya resmini yaptığım dağ menekşelerini çizerken ve boyarken de tekrar yaşadım sanki o günleri. Burnumda hiçbir kokuya değişemeyeceğim o güzelim dağ menekşelerinin buram buram kokan, o keskin kokusunu hissederek

EKİN TAZE
PÜRMELÂL

Seni gördüm sevgilim
Dağların kuytuluk bir boğazında
Tırmanıyorken en yıldızlı sonsuzluğu
Seni gördüm sevgilim
Bulut bulut ışık ışık yayılıyordun hayatıma
Pencerelerden sızıp ısıtıyordun merdivenleri
Seni gördüm sevgilim
Elinde bir buket dünya
Parmaklarında evrenin motifi
Seni gördüm sevgilim
Şafak sökerken, akşam inerken
Bir yıldız kayıyor gibiydi ellerimden
Seni gördüm sevgilim
Gizli dehlizlerin karanlık mahzenlerinde
Toprak çanaklarda açan başağın kirpiğinde
Seni gördüm sevgilim
Son sınavda, son talimde
Ebedi süren bir savaşın kalbinde
Seni gördüm sevgilim
Vakitlerden bir sabah namazında
Yatıyorken kanlı upuzun sokak arasında
Seni gördüm sevgilim
Asfaltın kana sıcak hamurunda
Tekerleğin bir yuvarlak boşluğunda
Seni gördüm sevgilim
Bir pullu tepenin eteğinde
İşlenmiş eski mendillerin ucunda
Seni gördüm sevgilim
Bensiz yaşadığın hayatın en şiir gününde:
“Ruhum mısra çekiyorum haberin olsun
İlktir baharın gönlümce geldiği
İlktir şairin işi rast gidiyor
İlktir kardeş elinin hançersizliği”

AHMET AYHAN:ÇINAR AĞACI
ÇINAR AĞACI

Ne güzel şeysin sen çınar ağacı!

Diğer bütün kardeşlerin gibi.

İçim yanar, gölgene sığınırım,

Rüzgar eşliğinde ninni söyler dalların.

Babam gelir aklıma,

Annemin şefkatli kolları…

Efkar basar, ağlarım kimi zaman

dökerim içimi sesli sesli.

Gördüklerin, duyduklarım saklı kalır sinende.

Ne bir alay ne bir usanç.

Hangi insan yapar, bu senin yaptıklarını?

Ne güzel şeysin sen çınar ağacı!

Diğer bütün kardeşlerin gibi.

ÖZGECMİŞ

Şair Ahmet Ayhan Gül kimdir?

Şair,1970 yılında Kilis'te dünyaya geldi. İlk, orta ve lise eğitimini Kilis'te tamamladı.Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesinden mezun olduktan sonra çesitli okullarda sınıf öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği ve okul idareciliği yaptı. Evli ve iki çocuk babası olan şair, bu güne kadar kaleme alarak biriktirdiği şiirlerini ilk kez 2026 yılından itibaren gün yüzüne çıkararak sosyal platformlarda ve kimi edebiyat dergilerinde şiirseverlerle buluşturmaya başladı.Asıl adı Ayhan Gül olan şair, yazdığı şiirlerde Ahmet Ayhan adını kullanmayı tercih etmekte ve halen Gaziantep ilinde edebi yaşamını devam ettirmektedir.

BARIŞ BEKMEZ:
BUNDAN ÖTESİ SON NEFES

Bazen umutların tükendiğinde
yeniden ayağa kalkmak istersin,
ama yine de gücün olmaz ya…
Ben o durumdayım.
Yeni bir filize can suyu arar gibi,
halime bir çıkış arıyorum.
Ama bulamıyorum.
Bazen o kadar yalnız hissediyorum ki,
kalabalıkların içinde…
Kahkahalarım,
yerini derin sessizliklere bırakıyor.
Sen bilir misin
sessiz çığlıkların içine akan gözyaşlarını?
Ben biliyorum.
Peki, sen bilir misin
bir insan kaç kere ölür?
Ben söyleyeyim…
İnsan birkaç defa ölür.
Ama alnımıza yazılan kaderde
insan birkaç defa ölmez.
Doğar,
ona biçilen zaman kadar yaşar
ve gider.
Ben kaç kere öldüm,
saymadım.
Hep diyorum kendime:
“Yapma…”
Beni öldüreceksen,
tekrar tekrar gelme.
Biliyorum,
dünyadaki en doğru kişi değilim.
Biliyorum,
belki çok yanlışım…
Ama yine de sevebiliyorum.

Sevgi…
Aşk…
Mutluluk…
Hayaller…
Güzel geliyor değil mi kulağa?
Evet…
Güzel geliyor.
Ama yaratılışta verilen
en büyük lanet bence…
İnsan lanetlenerek doğmaz.
Arar,
bulur
ve kendini lanetler.
Ben buna aşk diyorum.
Sen ne dersen de…
Bundan ötesi,
son nefes.

ÖZNUR KÖSELİÖREN:
ÖNCE ANNE MİYİM, KADIN MI?

Erkeklerin askerlik anılarıyla kadınların doğum hikayeleri ölümüne kapışır…

Ömür boyu anlatmaktan bıkmayacağımız, usanmayacağımız hikayeler biriktirdik ve biriktirmeye devam ediyoruz.

Ama bazen algılarımızın karıştığını ve dengeyi koruyamadığımızı düşünüyorum, en azından kendim için bunu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim.

Aslında gönlümde rahat değil ama o ayrı bir konu…

Bazen sorguluyorum kendimi

İnsani yönümü, duygularımı bir kenara koyuyorum

Ama ben önce neyim?

Kadın mı, anne mi?

Bazen kendimi hırpalıyorum

Gücümün çok üstünde zorluyorum kendimi.

Madalya takan falan da yok ama neden bu kendimle yarış?

Bakın başkalarıyla değil asla, ama kendimle bir yarış, hatta savaş halindeyim zaman zaman.

Öyle yorgun, öyle uykusuz, öyle mutsuzum ki bazen…

Yoruluyorum, ama yoruldum demeye hakkım yokmuş gibi hissediyorum.

Sanki yoruldum dersem, bu büyük bir eksiklik, ayıp, hatta günah gibi geliyor bana!

Neden bu tutarsızlık ?

Her şeyden önce insanım ben,

Robot değilim ki…

Her insan gibi yorulmaya, dinlenmeye, uyumaya ihtiyacım var.

Hatta bazen hiçbir şey yapmadan öylece oturmaya…

Anne kimliğim bütün kimliklerin, bütün vasıfların önüne geçmiş,
bütün benliğimi ele geçirmiş durumda.

Çoğu zaman kadın gibi hissetmiyorum bile!

Cinsiyetsiz, garip bir olgunun içinde gibiyim.

Adanmış hayatlar gibi annelik…

Molası yok, tatili yok, istifası yok…

Neden dengeyi kuramıyoruz?

Neden bu adanmışlık ?

Anneliğin tadını çıkarsak mesela,

Hani bir gün hepsi büyüyecek ve uçup gidecek ya yuvadan

İşte o zaman biz de yaşanmamış yıllarımız,

Adanmış yarınlarımız ve ağaran saçlarımızla ardından
bakakalacağız geçip giden ömrümüzün…

GÜRKAN SİNAN:OTUZ ÖMÜR

Bakma sen takvim yapraklarının böyle savrulduğuna

Zaman dediğin ne ki ustam

Cebimizde delik, alnımızda çizik

Mesele o değil.

Mesele ,kalbin nerede durduğu,

Kime attığı

Şimdi bana deseler ki

Kalk ,sil baştan yaşayacaksın her şeyi.

Öyle bir iki de değil,

Tam otuz ömür daha sereceğiz ayaklarına

Yemin olsun,

Otuz ömür geçse de şu yorgun ömrümün üstünden,

Ben seni yine dünkü çocukluğum ,

Yine en umutlu yarınım gibi severim.

Öyle geçmişin tozlu raflarına kaldırılmış bir sevda değil bu,

anlıyor musun?

Taze demlenmiş bir çay sıcaklığında

RABİA ŞİMŞEK:“Niye?” Dünyanın En Aptal Kelimesi

“Niye?” dünyanın en aptal kelimesi olabilir. Çünkü insan bu soruyu çoğu zaman gerçeği öğrenmek için değil, yaşadığını kabullenemediği için sorar. Bir şey bitmiştir ama biz hâlâ başladığı yerde dururuz. Biri gitmiş, ardından cevapsız sorular bırakmıştır. Bir söz kalbimizi kırmış, bir sessizlik içimizde büyümüş ya da güvendiğimiz biri bizi hayal kırıklığına uğratmıştır.

Biz ise olanı değiştirecekmiş gibi durmadan aynı yere döneriz: Niye böyle yaptı, niye sustu, niye değişti, niye beni anlamadı, niye ben?

Cevap aradığımızı sanırken aslında aynı yaranın çevresinde dolaşırız. Her “niye” bizi o ana geri götürür; unutmaya çalıştığımız sözü yeniden hatırlatır, kapatmak istediğimiz kapıyı bir kez daha açar. Üstelik bir karşılık bulsak bile çoğu zaman içimiz rahatlamaz. Çünkü canımızı acıtan yalnızca sebebini bilmemek değil, yaşananı değiştiremeyecek olmaktır

Bazen karşımızdaki kişi kendince açıklamalar yapar. “Mecburdum,” der. “Ben de zorlandım,” der. “Böylesi daha doğruydu,” der. Fakat hiçbir cümle kırılan yeri eskisi gibi yapmaz. Söylenenleri dinleriz ama içimizdeki boşluk kapanmaz. O zaman aradığımızın bir açıklama olmadığını fark ederiz. Biz aslında geçmişin değişmesini, söylenen sözlerin geri alınmasını, gidenin dönmesini ya da yaşananların hiç olmamış sayılmasını bekliyoruzdur. Oysa geçmiş, insanın bütün soruları karşısında susmayı iyi bilir.
“Niye?” bizi olduğumuz yerde tutar. Zihnimizi yorar, içimizde bitmek bilmeyen konuşmalar başlatır. Söylenmemiş cümleleri tamamlar, hiç yapılmamış konuşmaları tekrar tekrar kurarız. Kendimizi savunur, hesap sorar, sonra karşımızdakinin yerine yine kendimiz cevap veririz. Bütün bunlar zihnimizde sürerken hayat dışarıda akmaya devam eder. Gün doğar, akşam olur, insanlar bir yerlere yetişir. Biz ise anlamını çoktan kaybetmiş bir sorunun başında bekleriz.

Belki de kendimize sormamız gereken, “Niye oldu?” değil, “Bundan sonra ne yapacağım?” sorusudur. Çünkü ilki bizi sürekli geriye çekerken, ikincisi önümüzde yeni bir yol açar. Biri kaybettiklerimizi gösterir, diğeri elimizde kalanları hatırlatır. Biri yarayı canlı tutar, öteki iyileşmenin nereden başlayacağını söyler. Geçmişin nedenlerini aramak bizi aynı noktada bırakırken, bundan sonrasını düşünmek yeniden hareket etmemizi sağlar. Her şeyin bir açıklaması olmayabilir. Bazı insanlar neden kırdığını fark etmez. Bazıları bilir ama söylemeye cesaret edemez. Bazılarıysa verdiği zararı önemsemez. Onlardan gelecek cevabı beklemek, kendi huzurumuzun anahtarını başkasının cebine koymaktır. Oysa insan, kimi zaman hiçbir açıklama duymadan da bir meseleyi kendi içinde tamamlamayı öğrenmelidir. Bu, yaşananları önemsiz görmek ya da acıyı yok saymak değildir. Tam tersine, ne yaşadığını kabul edip artık onun içinde yaşamamayı seçmektir. Kırıldığını bilmek ama kırgınlığın seni yönetmesine izin vermemek, gidenin ardından üzülmek ama kendini de onunla birlikte kaybetmemektir.

Bir gün bütün “niye”lerimizi önümüze koyup bakmalıyız. Hangisinin cevabı hayatımızı gerçekten değiştirecek? Hangisi gideni geri getirecek, söylenenleri geri alacak ya da kaybolan zamanı yerine koyacak? Bu soruların hiçbirinin yaşananları değiştirmeyeceğini kabul ettiğimizde, küçücük bir kelimenin içimizde ne kadar büyük bir yer kapladığını da görürüz. Cevap vermeyen insanlardan, kapanmış kapılardan ve geride kalmış günlerden hâlâ bir şey beklediğimizi fark ederiz.

Belki de her şeyin nedenini bilmek zorunda değiliz. Bazı cevapların bize iyi gelmeyeceğini, bazılarının ise hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini kabullenebiliriz. Yaşananı olduğu yerde bırakıp yolumuza devam etmek, vazgeçmek değil; kendimizi geçmişin elinden kurtarmaktır. Çünkü hayat, bütün sorularımız cevaplandığında değil, cevapsız kalanlara rağmen yürümeye başladığımızda değişir.

“Niye?” dünyanın en aptal kelimesi olabilir. Çünkü bizi sürekli geriye baktırır. Oysa hayat, nedenini aradığımız yerde değil, yeniden başlamaya cesaret ettiğimiz yerde güzelleşir.

AYLİN ALTIN
Vicdanın Sessizliği

Bir zamanlar insanlar komşusunun aç olduğunu bilirse sofraya huzurla oturamazdı. Mahalle kültürü dediğimiz şey sadece kapı komşuluğu değildi, vicdanın birbirine değdiği bir yaşam biçimiydi. Bir yetim görünce gözler yere düşer, insanlar kendi evladını severken bile mahcup hissederdi. Çünkü bir çocuğun eksik kalan sevgisi, toplumun ortak yarası sayılırdı.
Şimdi dönüp bakıyorum da
Ne zaman bu kadar duyarsız olduk?
Hangi ara vicdan mahkemesini kapattık?

Hangi ara insanların yaşam mücadelesini görmezden gelmeye başladık?
Bugün sosyal medyada bir anne ya da baba yayın açıyor. Evladı yaşasın diye, Bir ilaç bulunabilsin diye Bir umut daha doğsun diye , Üstelik valilik onaylı kampanyalarla, gururlarını bir kenara bırakıp insanlığa sesleniyorlar. Aslında yardım istemiyorlar; çocuklarının yaşama hakkını savunuyorlar.
Ama biz ne yapıyoruz?
Kaydırıp geçiyoruz.
Bir kahve fincanının altına bırakılan “lüks mekan” etiketi, bazen bir çocuğun yaşam çağrısından daha fazla ilgi görüyor. Sırf fotoğraf çekmek için verilen paralarla, belki bir çocuğun tedavisine umut olunabileceğini düşünmüyoruz bile.
Elbette kimse kahve içmesin, hayatını yaşamasın demiyorum. Ama insanın içini acıtan şey şu, Bir annenin gözyaşı bu kadar sıradanlaşmamalıydı. Bir babanın çaresizliği ekranlarda izlenip geçilecek bir görüntü olmamalıydı.
Bir annenin evladından daha kıymetli ne olabilir?
Hayat insanları değiştirdi diyoruz. Belki doğru, Ama hayat bizi vicdansız yapmadı. Biz, zamanla başkasının acısına alıştık. En tehlikelisi de bu oldu zaten; acıya alışmak…
Oysa bazen küçücük bir destek, bir çocuğun nefesi olabilir. Bazen paylaşılan bir gönderi bile bir aileye umut taşır. Çünkü umut dediğimiz şey, çoğu zaman insanların birbirine sırtını dönmemesiyle büyür.

İnsanlık hâlâ ölmediyse, bir çocuğun yaşama tutunması için uzanan eller sayesinde ölmedi. Ve unutmayalım; bugün görmezden geldiğimiz bir annenin duasına, yarın belki bizim de ihtiyacımız olacak ,

Ben bir anne bir insan olarak sesimin çıktığı kadar elimin yettiği kadar bu çocukların sesi olmaya devam edeceğim ,gece yastığa başımı koyduğum, zaman KUZEY veya başka çocuklar için vicdanım gönlüm rahat uyumak istiyorum.

İnsanı en çokta bu ülkede yaşayan bu çocukların tedavisi için çaresizlik için de çırpınan ailelerin o halini görmek üzüyor , bu kadar mı yetersiz bu kadar mı eksiğiz ülke olarak ,bu çocukların ilacını karşılayamayacak kadar .

Sorarım size ya biz o ailelerin yerin de olsaydık ,sizden tek istediğim biraz empati kurmanız ,

Biliyorum ki biz bir olunca en olmayacak şeyi başaran insanlarız. Kendi ülkemizde ki , evlatlarımıza şifa olacak kadar da merhametliyiz .

Yeter ki, içimizdeki bizi görelim ,vicdanımızın sesine ,kalbimizin güzelliğini görelim ..

AYLİN ALTIN

NİLGÜN BABACA

Ömür dediğim

Uslandı gönül
Söz bulmayınca
Kanatlar kırıldı.
Kalem olmayınca

Ask kâğıda yazılıyorken
Gönül uçtu
Yaralı kafesinden.
Kem oldu dünyası,
Can bulmak istedi,
Ömrü canan hevesiyle.

ömür dediğim
Daldaki yaprak
Salınıyor rüzgârda
O dal bu dal çarparak

Gözlerin baktığı
Gül goncalarından
Ümitle bakan
Sevdalı yüreklerden
Tas olup bağrına başınca
Onca çileyi
Aşık ile meşk eylemek istedi
Gönül seyre-seferinden.

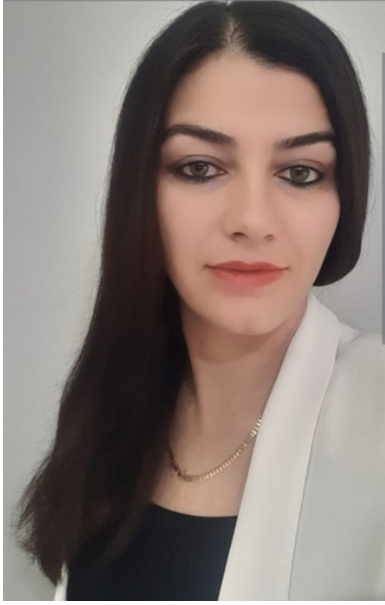

ŞERİFE ÖZ:SON MEVSİM

KIRK DEFA BAHAR OLDUM,KIRK DEFA KIŞ,

HER YAPRAK DÜŞTÜĞÜNDE ,HER ÇİÇEK AÇTIĞINDA

AŞKIN MEVSİMİ OLMADI,

AŞK HEPSİYDİ.

KALBİMDE YAĞAN KAR, GÜNEŞ, FIRTINA

YARIM SEVGİLER,TAMAMLANMAYAN DİZELER ,

HER YARIM ,BENDE BÜTÜNDÜ .

TUTKU ISRAR ETTİ,KORKU SUSKUN KALDI,

BEN ALIŞKANLIĞINA RAZI GELMEDİM.

ŞİMDİ SON SAYFADAYIM,AMA HİKAYE BİTMİYOR.

KIRK MEVSİMİN ÖTESİNDE,KALBİMDE YENİ BİR MEVSİM .

NE EKSİK ,NE FAZLA

SADECE AŞKIN VE CESARETİN SONSUZLUĞU

EMİNE KARLOVA
Bilmediğimiz Sistem

İnsan ne yapsa kendine yaranamaz kendini afetmede ise acımasız olur
Kalbinin ve beyninin derinliklerine attığı o hata ile genellikle farkında olmadan olsa bile istemeyeceği bir şekilde hayatını yönlendirir ve öyle yaşar buda kişiyi çağın vebası olan mutsuzluk çaresizlik gam keder çarkında döndürür durur hızla dönen bir çarkdan çıkmak ise pek de kolay degildir.
Şura suresi 30. Ayet der ki: Başınıza gelen her musibet kendi ellerinizle yapıp ettikleriniz yüzündendir kaldıkı Allah bir çoğunuda bağışlar:
Güncel hayatta ise elbette her insan bunun sağlamasını yaşıyor her türlü gözlemleyip seyrediyoruz pozitif bilimlerde nörobilimde ve klinik olarakda bunun böyle oldugunu destekler.
Bizde beynimize kalbimize kendi içimize özümüze dönüp içimizdeki sesin vereceği cevaba kulak kabartmalıyız insan için ne doğru ise onu yapmak için gayret göstermeliyiz neden mi? İnsan bunu yapabiliyorken neden yapmasın ki savrulmasına gerek varmı türlü çeşit imkanlar önümüzde seçimlerimizi tercihlerimizi yaparak .
Her an yaratımda olan Yüce Allahın affına sığınırız bu dünyadaki dualitenin içinde insan olarak kendimize güzel bir hayat inşa edebiliriz zira yüce yaradan bizim için fevkalade bir sistem yaratmıştır…

SENNUR MUTLUGİL:PENCEREME DÜŞEN YAPRAK

Pencereme düşen bir sonbahar yaprağı
ayrılığın yalnızlığını saklıyor.
Az önce
yemyeşil bir gölgeydi;
şimdi kahveye çalan rengiyle
bana veda ediyor.
Kırk yıl hatırı
bir kahve fincanının dibinde kaldı.
Sessiz bir düşü
son yudum gibi içirdi.
Bırakmak
hafiflikmiş bedene.
Ağaç, büyüttüğü parçasını
sessizce bıraktı.
Kabuğundan rengini verdi,
bahara kadar sustu.
Kök yerinde.
Mirası dallarda.
Çok uzağa gitmeyecek;
bir gün
penceremde yeniden
yeşil bir yaprak doğacak.
Toprağı kendinden,
ömrü benden habersiz.
Görür müyüm?
Bilmem.
Senin bana veda ettiğin gibi
beni de uğurla
son günümde.
Rüzgâr taşısın yükünü.
Sen yap son görevini.
Vakti gelmeden
açma çiçek.
Bu beden
seni bekleyecek.

MURAT ENGİN DENİZ :NEFES ALMAK GİBİDİR SEVDA

Nefes almak gibidir sevda. Dünya bisiklet tekeri gibi dönerken, sevda ateşi bir kere
düştü mü gönlüne, vazgeçemezsin. Bisikletten düşüp yaralanmak gibi, yeniden
pedala sarıldığın gibi, sevdadan da vazgeçilmez…
İnsan bazen bir yola neden çıktığını bilmeden yürür.

Önünde uzun bir yol vardır;
yolun nereye varacağını, karşısına hangi yokuşların çıkacağını, kaç kez yorulacağını, kaç kez durup nefesleneceğini bilmez. Yine de yürür. Çünkü bazı yollar
varılacak yerden daha değerlidir. Bazı yolculuklar insanı bir yere götürmekten çok,
insanın kendisine ulaşmasını sağlar. Sevda da böyledir.
Sevda, insanın kendi içinden başlayıp başka bir kalbe uzanan görünmez bir yoldur.
Ne haritası vardır ne tabelası. Bazen güneşli bir sabah gibi aydınlıktır, bazen sisli bir
dağ yolu kadar belirsiz. Kimi zaman dümdüz ilerlersin, kimi zaman öyle bir yokuş
çıkar ki nefesin kesilir. Fakat pedal çevirmeye devam edersin. Çünkü yolun sonunda
ne olduğunu bilmesen bile, yolculuğun kendisinde bir anlam bulmuşsundur.
Bisiklet bana hep hayatı hatırlatır. İki tekerin üzerinde dengede kalmak, aslında
insanın yaşamla kurduğu ilişkinin küçük bir örneğidir. Durduğun anda dengeni
kaybedersin. Hareket ettikçe ayakta kalırsın. Hayat da böyledir. İnsan bazen yorulur,
bazen düşer, bazen yaralanır. Fakat önemli olan hiç düşmemek değildir. Önemli olan
düştüğünde yeniden ayağa kalkabilecek cesareti bulabilmektir.
Sevda da insana bunu öğretir.
Bir insanı sevmek, yalnızca güzel günlerde yanında olmak değildir. Sevda, hayatın
güneşli tarafını paylaşmak kadar, yağmuruna da birlikte yakalanabilmektir. Birlikte
gülmek kolaydır; asıl mesele sessizlikte de birbirinin yanında kalabilmektir. Çünkü
gerçek bağlar, yalnızca güzel sözlerle değil, zor zamanlarda gösterilen sabırla
anlaşılır.

İnsan sevdiğinde dünyaya başka türlü bakmaya başlar. Daha önce fark etmediği
ayrıntıları görür. Bir şarkının sözleri anlam kazanır. Bir sokak, bir kahve kokusu,
yağmurun camdaki sesi, bir ağacın gölgesi bile birini hatırlatabilir. Dünya aynı
dünyadır ama insanın içindeki anlam değişmiştir.
Belki de sevdanın en büyük sırrı budur: Dünya değişmez, fakat insanın dünyaya
bakışı değişir.
Dünya bir bisiklet tekeri gibi sürekli döner. Dün bugün olur, bugün yarın. İnsanlar
gelir, insanlar gider. Mevsimler değişir. Çocukluk gençliğe, gençlik yaşlılığa dönüşür.
Bazı yollar kapanır, bazı yollar yeniden açılır. Hayat, hiç durmadan dönen bir teker
gibi kendi ritminde ilerler.
Biz ise o tekerin üzerinde kendi yolumuzu bulmaya çalışırız.
Kimi zaman yanımızda biri vardır. Kimi zaman yalnız pedal çeviririz. Bazen
yanımızdaki insanla aynı hızda ilerleriz, bazen biri önden gider, diğeri geride kalır.
Fakat sevda varsa, insan dönüp arkasına bakmayı öğrenir. Çünkü sevgi yalnızca
ileriye bakmak değildir; bazen geride kalan kişiyi beklemektir.
Birlikte yol almak, aynı hızda gitmek demek değildir. Bazen biri yorulur, diğeri bekler.
Bazen biri düşer, diğeri elini uzatır. Bazen birinin nefesi kesilir, diğeri "Biraz
dinlenelim." der. İşte sevdanın gerçek anlamı belki de burada saklıdır.
Çünkü insan sevdiğini yalnızca yanında olduğu için değil, yolculuğunu anlayabildiği
için sever.
Bisikletten düşmek acıtır. Dizlerin yara olur, ellerin çizilir, bazen uzun süre ayağa
kalkmak istemezsin. Bir an için bisikleti bırakmayı, bir daha binmemeyi düşünürsün.
Fakat yara iyileşmeye başladığında gözün yeniden yola takılır. Çünkü insanın içinde
bir yolculuk arzusu vardır.
Sevda da böyledir.
Bazen bir sevdanın içinde düşersin. Güvenin kırılır. Beklediğin bir söz söylenmez.
Birlikte kurduğun hayaller yarım kalır. Kalbin, bisikletten düşmüş bir beden gibi yara
alır. İnsan böyle zamanlarda "Bir daha sevmeyeceğim." diyebilir.

Kendisine duvarlar
örer.
Kalbinin kapısını kapatır.
Fakat zaman geçer.

Bir gün hiç beklemediğin bir anda bir şarkı duyarsın. Bir koku gelir burnuna. Bir
cümle okursun. Bir sokaktan geçersin. Ve anlarsın ki kalbin hâlâ yaşamaktadır.
Çünkü sevda, kırılmış olmakla yok olmaz.
İnsan yaralanabilir ama hissetme yeteneğini kaybetmez. Düşebilir ama yeniden
kalkabilir. Yorulabilir ama yeniden yola çıkabilir.
Tıpkı bisiklet gibi…
Bisikletin üzerinde ilerlerken insan yalnızca yolu değil, kendisini de keşfeder. Yokuş
çıkarken sabrını öğrenir. İnişte hızını kontrol etmeyi öğrenir. Virajda dikkatli olmayı,
rüzgâr karşıdan estiğinde direnç göstermeyi öğrenir. Bazen yolun kenarında durup
nefeslenmenin de yolculuğun bir parçası olduğunu fark eder.
Sevda da insana hayatın bu küçük derslerini verir.
Her sevda sonsuza kadar sürmek zorunda değildir. Fakat her sevda insanın içinde
bir iz bırakabilir. Kimi insanlar hayatımıza kalmak için değil, bize bir şey öğretmek için
girer. Kimi karşılaşmalar kısa sürer ama uzun yıllar hatırlanır. Kimi insanlar
yanımızdan geçip gider fakat bıraktıkları cümle, bir ömür içimizde kalır.
Bu nedenle sevdayı yalnızca kavuşmakla ölçmek eksik olur.
Sevda bazen kavuşmaktır, bazen beklemektir. Bazen yan yana yürümektir, bazen
uzaktan iyi dilekler beslemektir. Bazen bir elin sıcaklığıdır, bazen yıllar sonra bile
unutulmayan bir bakıştır.
Sevda, insanın karşısındaki kişiyi kendi istediği hâle getirmeye çalışması değil, onun
varlığını olduğu gibi görebilmesidir. Çünkü sevgi sahip olmakla değil, değer vermekle
büyür.

Bisiklet sürerken nasıl yolu kontrol edemiyorsan, hayatı da tamamen kontrol
edemezsin. Önüne bir taş çıkabilir. Hava aniden değişebilir. Rüzgâr yön değiştirebilir.
Zincir atabilir. Lastik patlayabilir. Fakat bütün bunlar bisikleti sonsuza kadar bırakmak
için yeterli değildir. Tamir edersin, beklerisin, yeniden yola çıkarsın.

Hayatta da böyle değil midir?
Bir şeyler ters gittiğinde insanın önünde iki yol vardır: Ya olduğu yerde kalır ya da yarasını sarıp yeniden devam eder.
Sevda, ikinci yolu seçebilme cesaretidir.
Fakat yeniden pedala sarılmak, yaşanan acıyı unutmak anlamına gelmez. Aksine insan, yaralarını yanında taşıyarak yoluna devam eder. Çünkü geçmişi silmek mümkün değildir. İnsan yaşadığı her şeyin birazıdır. Sevinçlerinin, kayıplarının, umutlarının, kırgınlıklarının ve sevdalarının toplamıdır.
Belki de insanı insan yapan, hiç yara almamış olması değil; yaralarıyla yaşamayı öğrenmesidir.
Bir bisikletin üzerinde eski çizikler olabilir. Kadrosunda yılların izleri, tekerlerinde aşınmalar bulunabilir. Ama hâlâ yol alabilir. Hatta bazen o çizikler bisiklete ayrı bir hikâye kazandırır.
İnsanın kalbi de böyledir.
Üzerinde yaşanmışlıklar vardır. Bazı isimler, bazı tarihler, bazı yollar, bazı vedalar…
Her biri kalbin görünmeyen kadrosuna işlenmiştir. Fakat kalp hâlâ atıyorsa, yol hâlâ
devam ediyor demektir.
Sevda ateşi bir kere gönle düştüğünde insanın dünyasında küçük bir ışık yanar. Bu ışık bazen büyür, bazen küçülür. Bazen rüzgâr karşısında titrer. Fakat gerçek bir sevdanın bıraktığı iz kolay kolay silinmez.
Çünkü sevda yalnızca bir kişiye duyulan his değildir. Sevda, yaşama karşı duyulan bağlılıktır.
Bir çocuğun gülüşüne duyulan sevda…

Bir annenin sesine duyulan sevda…
Bir babanın nasihatine…
Bir dostun omzuna…
Bir memleketin toprağına…
Bir şehrin sokaklarına…
Bir kitabın sayfalarına…
Bir bisikletin gidonuna…
Bir yolun sessizliğine…
İnsan aslında hayatın kendisine âşık olur bazen.
Ve hayat, bütün güzelliğine rağmen düşmelerle doludur.
Her düşüş bir son değildir.
Bazen düşmek, insanın nerede hata yaptığını anlamasını sağlar. Bazen yavaşlamayı öğretir. Bazen yanında kimlerin olduğunu gösterir. Bazen de insanın kendisine ne kadar ihtiyaç duyduğunu hatırlatır.

Bisikletten düştüğünde ilk baktığın yer dizlerin olabilir. Sonra bisikletine bakarsın. Zincir yerinden çıkmış mı, teker dönüyor mu, gidon eğilmiş mi? Sonra ayağa kalkarsın.

İşte sevda da böyle bir şeydir.
Önce canın yanar. Sonra kalbine bakarsın. Hâlâ atıyor mu? Atıyorsa, yol bitmemiştir.
Belki biraz dinlenmek gerekir. Belki bazı yaraların iyileşmesi zaman alır. Belki bir süre bisikleti duvara yaslayıp sadece yola bakmak gerekir. Ama bir gün yeniden binersin.

Çünkü insanın içinde yol varsa, durmak yalnızca kısa bir moladır.
Sevda da insanın içindeki yoldur.
Bu yüzden “vazgeçmek” ile “dinlenmek” aynı şey değildir. Bazen insan sevdiğinden vazgeçmez; yalnızca kendisini toparlamak için durur. Bazen susar ama sevgisi bitmez. Bazen uzaklaşır ama kalbinde taşıdığı duyguyu inkâr etmez.
Hayatın bütün yollarında olduğu gibi sevdanın yolunda da önemli olan hız değildir.
Önemli olan nereye ve nasıl gittiğindir.
Kimi insanlar çok hızlı sever ve çabuk yorulur. Kimi insanlar yavaş ilerler ama derin bağlar kurar. Kimi insanlar ilk yokuşta bisikletten iner. Kimi insanlar ise kilometrelerce yol boyunca pedal çevirir.
Hiçbir yol birbirinin aynısı değildir.
Bu yüzden sevdayı başkalarının ölçüsüyle değerlendirmek mümkün değildir.
Birinin aşk dediğine başka biri alışkanlık diyebilir. Birinin vazgeçemediği şey, bir başkası için sıradan olabilir. Çünkü insanın kalbi matematik hesabı yapmaz. Kalp, kendisine dokunanı hatırlar.
Ve bazen bir insanın hayatındaki en büyük yolculuk, başka bir insana duyduğu sevdayla başlar.
Sevda insana cesaret verir. İnsan normalde yapamayacağını düşündüğü şeyleri yapar. Uzun yolları göze alır. Saatlerce bekler. Bir şehrin öteki ucuna gider. Bir mektup yazar. Bir şarkı dinler. Bir şiirin içinde kendisini bulur.
Çünkü sevda, insanın içindeki görünmez pedalı harekete geçirir.
Dünya döner.
Teker döner.
Yollar değişir.
Mevsimler değişir.
İnsan değişir.
Fakat bazı duygular, bütün bu değişimin içinde kendi izini korur.
Belki de sevdanın güzelliği tam olarak budur: İnsan her şeye rağmen yeniden başlayabilme ihtimalini içinde taşır.
Bir sabah bisikletini çıkarırsın. Lastiklerini kontrol edersin. Zinciri yağlarsın. Gidonunu düzeltirsin. Kaskını takarsın. Sonra yola çıkarsın.
İlk pedal ağır gelir.
Sonra ritmini bulursun.
Rüzgâr yüzüne vurur.
Nefesin hızlanır.
Kalbin biraz daha hızlı atar.
Ve bir süre sonra anlarsın:
Sen yalnızca bisiklet sürmüyorsundur.
Sen hayata yeniden “devam” diyorsundur.
İşte sevda da böyledir.
İnsan bazen düşer, yaralanır, ağlar, susar, uzaklaşır. Ama içinde hâlâ sevgi varsa, hayatın yoluna yeniden çıkacak gücü bulur.
Çünkü sevda, yalnızca güzel günlerde söylenen bir kelime değildir.
Sevda, zor günlerde bile içimizde kalan sestir.
Ve belki de bu yüzden…
Nefes almak gibidir sevda. Dünya bisiklet tekeri gibi dönerken, sevda ateşi bir kere düştü mü gönlüne, vazgeçemezsin. Bisikletten düşüp yaralansan da, yaralarını sarıp yeniden pedala sarıldığın gibi, sevdadan da vazgeçilmez.
Çünkü bazı yollar bitse de yolculuk bitmez.
Bazı insanlar gitse de sevginin bıraktığı iz silinmez.
Bazı yaralar iyileşse de hatırası kalır.
Ve insan, bütün düşüşlerine rağmen yeniden pedala basmayı öğrenir.
Belki de hayatın en güzel tarafı budur:
Düşmek kaçınılmaz olabilir; fakat yeniden yola çıkmak her zaman mümkündür.
Sevda ise o yola çıkma cesaretidir.
Ve insan gerçekten sevmişse, bir gün mutlaka yeniden pedala sarılır.
Çünkü kalbin hâlâ nefes alıyorsa, daha gidilecek bir yol vardır.
Murat Engin

ÇİĞDEM BİNNUR YAĞCI:BAŞARILARIM HATIRLANSIN ENGELİM DEĞİL!

Kendimi ya da hayatımı anlatırken zorlandıklarımdan çok, o zorluklara rağmen gittiğim yolu ve ulaşmak istediğim hedefleri konuşmayı seviyorum. Biliyorum, bazen zorlansam bile çabalamam da bunlara dahil. Ama beni tanımlayan tek şey bunlar değil.

Kendimi sürekli “hayat mücadelesi veren biri” ya da “engelli biri” olarak anlatmayı doğru bulmuyorum. Çünkü insan sadece yaşadığı zorluklardan ibaret değildir. Ben de kendimi, eksik olduğumu düşünülen yönlerimle değil, yapabileceklerimle tanımlamayı seçiyorum. Hayallerim, hedeflerim ve yazılarım bence benliğimin çok daha büyük bir kısmını oluşturuyor.

Belki bir gün önemli başarılara imza attığımda benim hakkımda şöyle konuşulacak: “Bu kız bunları başaran kişi değil miydi?” İşte ben tam da bunu istiyorum. İnsanların aklında tekerlekli sandalyemle değil, yazdığım bir kitapla, ortaya koyduğum bir fikirle ya da bir başarımla kalmak istiyorum. Çünkü insan, sahip olduğu fiziksel özelliklerle değil, bıraktığı izlerle hatırlanır.

Eminim birçok kişinin aklına aynı soru gelmiştir: “Engelini görmezden mi geliyorsun?” Hayır. Tam tersine, engelim benim gerçeğim. Tekerlekli sandalye kullanıyorum ve yürüyemiyorum. Bunları saklamıyorum ve bunlardan utanmıyorum. Hayatımın bir parçası olduklarını kabul ediyorum. Ama kabul etmek başka, bütün benliğimi bunun üzerine kurmak çok başka bir şey.

Toplumun yaptığı en büyük yanlışlardan biri, bir insanın özelliklerinden yalnızca bir tanesini alıp onu tüm kimliğiymiş gibi görmek. Ama aynı insanın mesleği, düşünceleri ve yetenekleri de vardır. Maalesef bazen insanlar bunları görmek yerine ilk dikkatlerini çeken özelliğe odaklanıyorlar.

Aslında “engelli olmak” üzerine düşünüyorum. Gerçekten engelli olmak nedir? Sadece yürüyememek, konuşamamak, duyamamak ya da görememek mi? Yoksa insanların bir bireyin potansiyelini ve dünyaya katabileceklerini görmezden gelmesi mi?

Bazen asıl engelin bedende değil, bakış açısında olduğunu düşünüyorum. Bir insanın sahip olduğu yetenekleri görmek yerine yalnızca eksik olduğunu düşündüğümüz yönlerine odaklanıyorsak, o zaman sorgulanması gereken bambaşka bir engel vardır. İnsanları sahip olmadıkları şeylerle değil, oldukları kişiyle gördüğümüz zaman birçok görünmez engel kendiliğinden gerçekten yok olacaktır

Benim hikâyem bir engelli hikâyesi değil. Benim hikâyem, hayalleri olan, yazan ve hedeflerine ulaşmak için çalışan birinin hikâyesi. Tabii ki tekerlekli sandalye hayatımın bir gerçeği. Ama benim kimliğim bundan çok daha fazlası…

Çiğdem Binnur Yağcı

EYLEM ŞEVİK:UNUTMAK

Ölüler üzerinde yükselen bir yaşamı seçti insan.
Mezarlıklar üzerine bir kasaba inşa etti.

Ölümü hayatın ritmine dahil edip unutmak istedi.
İnsan en korktuğu şey ile iç içe yaşar mı?

Ölüm yaşamın en huzurlu parçası oysaki.
Böyle bir huzuru unutmaya çalışmak neden?

Hem yok sayıp hem de hayatın tam ortasına
çekmek.
Hayatın içine çektiği ölümü böylece yok saydı
insan.

O an gelene kadar hatırlamak istemedi.
Ömrünün tek gerçeğine öylece yüz çevirdi.

Peki affı olur mu böyle bir tavrın?

Kim bilebilir affın ve unutmanın sınırlarını?

Yaşamın debdebesi içinde ölümün huzurunu
unutmak neden?
Her sokağın her evin altında cesetler,

Her arsada geçmişin kanı,
Her binanın altında toplu cesetler,
Girdiğim her sokak gördüğüm her ev,
Altında tonlarca ceset,
Geçmişin kanını taşıyor rüzgâr geleceğe.
Üstünde yaşadığımız cesetlerin ağırlığı çöküyor
ruhumuza,

Yavaşça…

YUSUF BİNGÖL: KIRILMADAN ÖNCE

Bir gece susarsa bütün şehir,
bir yıldız düşerse göğün yüzünden,
ben yine yürürüm kendi içimden,
korkmadan, yorulmadan,
dönmeden geri.

Çünkü ben acıyı tanıdım,
sessiz gecelerde büyüttüm sabrı.
Her yara bir iz bıraktı içimde,
her iz öğretti bana
yeniden başlamayı.

Bana “yapamazsın” dediler,
duymadım.
“Yolun uzun” dediler,
yürüdüm.
“Düşersin” dediler,
düştüm…
ama her düştüğüm yerde
bir umut yeşerttim.

Ben karanlıktan korkmadım,
karanlık benimle sınandı.
Gece üzerime yürüdü,
ben sabaha sarıldım.
Rüzgâr dallarımı kırdı,
ben köklerime tutundum.

Çünkü öğrendim;
insan bazen kaybetmez,
sadece yeniden doğmak için
bir süre susar.

Ben sustum,
ama içimde şiir konuştu.
Ben yoruldum,
ama umudum yorulmadı.
Ben düştüm,
ama hayalim diz çökmedi.

Şimdi geçmişe dönüp baktığımda
küçük bir çocuk görüyorum;
ellerinde yarım bir düş,
gözlerinde kocaman bir gökyüzü…

O çocuğa söz verdim:

Ne olursa olsun,
kendinden vazgeçmeyeceksin.
Bir gün kapılar kapanırsa
pencere açacaksın.
Bir gün ışık sönerse
kendi güneşini yakacaksın.

Çünkü hayat
en çok direnenleri hatırlar.

Ben alkış için yazmadım,
adım duyulsun diye de değil.
Bir gün bir yabancı
bir dizeye tutunursa,
bir cümlem ona umut olursa,
işte o gün
kalemim görevini tamamlamış olacak.

Ve eğer bir gün
bütün sesler susarsa,
şehirler unutursa adımı,
kitaplarım raflarda tozlanırsa bile
bir tek cümlem kalsın istiyorum:

“Ben bu hayata yenilmeye değil,
iz bırakmaya geldim.

MİHRAP ALTINTAŞ: GÜLÜMSEYİŞİN BAŞKALARINA UMUT OLSUN

Günün bize getirdikleri birikerek koskoca bir yaşam oluyor. Yaşıyoruz iyisiyle, kötüsüyle.

Sevinçli ve mutluysak iyi, üzüntülü, dertliysek kötü. Kul "İnşallah" der Allah "İnşa" eder.

" Kulun kaderini kendi çabasına bağlı kıldık" diyor ayette.

Çabalamak gerek o zaman iyiyi görebilmek,

güzeli bulabilmek, dağılan parçaları toplamak bir bütün olabilmek için. Yaşama sevinci aşılamak bu kısırdöngüde bir tat bir doku katmak ruhlara.

Yıllar öncesinde kaldı tek başına mutluluk denen şey. Vakit bir olma, birden bütüne varabilme, o bütünde Allah sevgisiyle kuşanma vakti. Gönüller bugün yarım, kırgın ve dalında kuruyup düşecek yaprak kadar çaresiz ve hassas. Kalabalığın içinde yalnız kalmak nedir bunu en iyi yaşlılar, hastalar, gönlü kırık sevgililer anlar. O zaman vurur insanın yüzüne tüm duygular. Sanki bir yandan kapı açılmış bir yandan da pencere, bir oradan bir buradan eser yüzüne rüzgâr insanın, savunmasız hissedersin kendini, tüm hücrelerinle üşürsün ama mecalin yoktur kalkıp kapıyı, pencereyi kapatmaya. Geçirirsin içinden ne fark edecek ki diye.

İçini ısıtmaz ki dışarının sıcağı bir kere ayazı yemiştir çünkü duyguların. Bazen insan sadece güzel anılarını hatırlar. Bu anılar ruhunu tamir eder, bir nevi panzehir etkisi yaratır. Bizi iyi hissettiren her bir şey bizi bize geri verir, onarır ve iyileştirir. Bunların ne olduğunu biliyorsak ne mutlu. O zaman anılarımızı da başa sarmamızda bir sakınca yok, yarar var.

Hatırlayalım yüzümüzdeki gülümsemeleri bazen buruk da olsa hatırlayalım.

Ve diyorum ki;

Dudağının kenarında bir küçük gülümseme bile belirse onu hiçe sayma.

Sayma ki izinden gülücükler kahkahalar yol bulsun.

Sana değilse bile birilerine umut olsun, neşe olsun.

Belki bir gün sen de umutla dolarsın, neşeyle dolarsın bir başkasının küçük bir gülümsemesinden.
Anılarımız da duvardaki yerini almadan önce içimizi yeşertir.
Bugünümüze bile yetecek kadar anlatacak güzel şeylerimiz varsa düne dair, yaşadığımızın ispatıdır.

Belki de o andır tek mutluluğumuz ve saklarız duvardaki, albümdeki fotoğrafları büyük bir özenle. Bu anımız da bizim ortak anımız oldu şu an. Ve güzel anlar, anılara dönüştüğünde sıcak bir his ile hatırlanır, kalbi ılık ılık olur insanın. Bir gülümseme bırakır dudağının kenarında.

Güzel anlar, yine sıcacık bir çay ve kahve ile yanında dostlarla da anı olur.

Maddesel şeyler anlık sıcaklık sağlar içimizde, çay, kahve gibi ve bir bahanedir dost ile sohbet için.

Manevi şeylerse yaşam sürdüğü ve hafıza var olduğu sürece canlı ve sıcaktır.

Yeter ki hatırlanmak istensin. Ve yine diyorum ki; hatıralarımızda gülümsemelerimiz kalsın. O zaman şimdi gülümse.

Mihrap ALTINTAŞ

AYŞE BEDEVİ:HİÇ

Herkes bir şeylerin peşinden koşar, bir şeyleri reddeder. Kaçar, kovalar ve en sonunda başladığı noktaya döner. Kafasında bir sürü plan kurar, döner, dolaşır ve hayal ettiği şeylere kavuşmak yerine kocaman bir "gerçeklik" duvarına çarpar. Sonra… Öfke ağır basar, hışımla hareket eder. Öfke tüm bedenini sarmışken o, sadece buna teslim olur. Sinirle bakar hayata, nefretle yaklaşır canlıya, cansıza. Amansız bir hastalığa yakalanır, stres bedenini de ruhunu da ele geçirir. Ya sonra? Kahverengi bir toprak… Toprak! Bedenini alır, ruhunu sahibine teslim eder… Ya elde edilen şey nedir?

Kocaman bir HİÇ. Hiçliğin zirvesinde savrulup durur, hiçliğin ötesine geçemez. Kocaman harflerle yazılır mezar taşında ismi. Geriye kalan tek şey ismi olur. Onu da sadece mezar taşı taşır. İnsanlar unutur, zamanla hafızalarından silinir. Ne kalır? Yaptıkları… Hissettirdikleri… Geriye bıraktıkları… Sevdikleri… Sevenleri… Yapamadıkları… Hayalleri

Ve hayata dair söyleyemedikleri…
Ya kazanç nedir?
Toprak bir kişiyi daha alır, dört bir yanını sarar. Öyle bir tutunur ki ona, taşlar bile ağlar. Belki mezar kapkaranlıktır, belki de haşereler kaplar her yanı. Belki de bir ışık süzülür semadan, ortaya çıkar tüm yaptıkları…
Bir beşer gelir, sular mezarını. Günahlarından arınacağını düşünür. Oysa o su, hiçbir fayda etmez. Çünkü dünyada iken bile bilememiş değerini, hürmetini.
O su, yalnızca toprağa can verir, onu diri tutar; başkalarını alma gücü verir. O su, yalnızca başka bir beşer için bir yol gösterir. Bir gün 1 kişi, sonraki gün 5 kişi. Sonrası da gelir, gelmeye devam eder…
Bugün ya da yarın, fark mı eder?
İnsanlık tükenince, zaman ne eder?
Zaman akar, durmaz ki harbiden.
İnsan en çok mezara tâbi eder…
İnsan, en çok peşinde koştuğu şeyin esiri olur. Koşmaya çalışıp yetişemedikleri her şeyin kölesi olur. Her gün, bir kez daha haykırır; hırs, öfke, stres… Hepsiyle sürünür.
Bir gün bile olması gerekenin peşinden ilerlemez. Olması gerektiği gibi yalnızca çürüyüp gider.

Neden? Neden diye haykırır içinden. Bir kez bile, bir kez bile doğru cevaba erişemez. Çünkü yolunu bile bulamıyorken yoldaş aramayı seçer. Bilinmeyen bir yolda yürümek, bilinen bir yolda yalnız yürümekten daha korkunçtur.
Çünkü belirsiz olan yol, önce insanı yorar; sonra insana sorular sorar.

Ben kimim ve neden varım? Bu yol bana mı ait? Ben neredeyim ve nereye gidiyorum? Olması gereken bu muydu? Mutlu muydum? Bu yol bana ne hissettirdi, ne katıyor? Nereye kadar böyle devam edeceğim? Bu yol nereye varır?
Ben kimim!?
Ve her bir sorunun cevabı, yepyeni bir soru doğuruyor…
Doğru cevabı bulmak ise insana düşüyor.
Herkesin kendi yolu vardır, yolda yürüdükleri de.
Kim, nereye, nasıl gitmek istiyorsa…
Yolunu alsın.
Bir kar tanesi gibi, kimseye zarar vermeden ilerlesin…
Yol ortak olabilir, yola ortak olan ise farklılaşabilir. Her insan, her bir histe yeniden varolabilir. Her bir gerçek, hayatın gerçek anlamını gösterir. Olması gereken diye bir şey yok. Olması beklenen çok.
Ben kimim ve beni ne mutlu eder? Sonunda bir mezar taşında mı kalacak ismim? İnsanlar beni hatırlayacak mı?
Stres, öfke, sinir, endişe… Hepsi ama hepsi; kontrol altında tutularak yeniden hayata başlanılsın…
Çünkü bizim elimizdeki direksiyon, sadece bizim iznimizle arabayı yürütür. Kaza yapmak da doğru yolda yürümek de sana kalmış. İster arabanla yolda ilerle, ister kaldırıma çık. İster bir "gerçeklik" duvarına tosla. Ama öyle böyle bir şekilde hayata tutunmanın yolunu bul.
İlerle ama mezara değil, senden beklenenlere değil, hayatını altüst eden bencil duygulara değil. Yalnızca mezara hakkıyla girecek şekilde ilerle.
Çünkü istesen de istemesen de sonunda o çukura gireceksin…
Hakkıyla mı giresin, haşerelerle dost mu olasın?
Karar ver.
Sen insansın.

Ayşe Bedevi 🌿

NURDAN GÜNAY:
SEN GİDELİ

Özlemim, kalbimin kenarında kırık bir cümle,

Azalmıyor hasretim yıllar geçince,

Vurgun yemiş göğsüm sıkışır her nefesimde,

Yüreğim kanıyor görünmez bir yerde.

Günler ne ara koşup gitti yılların peşine,

Anlatılacak onca kelime kaldı içimde,

Yokluk kabul görseydi her gece,

Uykularım yarım kalmaz, rüyalarım gerçek olurdu benimle.

Geceler yarışmaz güneşle, rüyalar kapışmaz gerçekle.

Rüyalar mı gerçek, gerçekler mi rüya sorarım kendime?

Bir dünya içine sığmaz yüreğim,

Bir akıl içine sığmış dünyayı seyrederim.

Ben kimim, ben nerdeyim?

Nefesin nefesime karışıyor, birde esen rüzgara,

Özlemim bir can içinde canana,

Gözlerimi açmak sancılı acı yaşatıyorsa,

Ruhuma hapsolmuş mahkumluk, bir ömür sana.

Yalnızım kalabalıklar içinde, duvarlar gelir üzerime,

Yankılanır duvarlar içimde ki sese,

Aynada baktığım yüze selam veririm her gece,

Bilindik bir hüzne dönüşür yüreğim seninle,

Güneşi göre göre uyanırım kapkaranlık güne.

Gidişini duyduğum özlem üzerine kaç yıl geçti,

Sen ne alemdesin bilmiyorum benim bu alemle işim biraz karışık,

Bazı bazı hüzün çöküyor göz kapaklarıma,

Ilık yağmura teslim, bakıyorum ardıma.

Bazı zamanlar yüreğim sızlıyor hançerlenmiş gibi yaralanmış kanıyor,

Bazı bir yanım yalnız ve soğuk bakıyor karlar yağmış saçlarıma,

Çoğunlukla yüzüm gülüyor takındığım maskenin ardında,

Özlem duyan gönlümü bir tek ben biliyorum oysa,

Gönlümse aldırmıyor sanıp güceniyor gülüşlerime.

Bir tek sen anlarsın beni, gözlerim çok şişiyor ağlayınca,

Patates bastırıyorum göz kapaklarıma,

Güzellik maskesi sanıyor çocuklar,

Yanaklarıma sızıyor sulu sulu nişastalar,

Gidişinin onlarca yılını yüreğime çentikliyorum.

Sen gideli onca yıl oldu, bir ömrün yarısı kadar,

Ardında bıraktıkların çoktan yol alıp, kim bilir belki de unuttular…

NURDAN GÜNAY

GÜLSU SAYLU:
MAYIS KASİDESİ

Aylardan Mayıs olsa

Pencereyi açsam

İçeri bir bahar havası dolsa

Mimozaların kokusunu çeksem içime

Sırtıma ince bir ceket alıp

Çıksam dışarı

Yeşilbahar Sokak’tan aşağı

İki yanımda kavak ağaçları.

Bir sarı dolmuşa binsem,

Boğa’da insem veya Tiyatro’da.

Doğru Bahariye,

Sonra ver elini Moda.

Öğleden sonra bir yağmur yağsa

Bir kitapçıya sığınsam

Yanımda sen.

Şu köşede vermiştin yağmurluğunu bana.

Yine versen

Yine ıslansa saçlarım

Kondursan yanaklarıma ufak öpücükler yine

Kalbim benden önde,

Kasıklarımda bir karıncalanma.

Naneli sakız ve tıraş losyonu karışsa

Mimozaya

Ve sade kahve.

Belki bir gün tekrar...

ORKİDE KORKMAZ; YAŞAMAK

Yaşamak,
Bazen bir Gül kokusu
Bazen bir eserde tutku
Bazen yemeğin Tuzu
Bazen olmasını istediğin son arzu
Seni Seninle yaşamayı beklerken
Tutundum hayata.

Hayatımın Zevki sefası,
Bizi ertelemeden Gel.

AYTEN FADİME TEZCAN-İSTEM

Boğup atın tüm umutsuzluğumu,
Zincir vurun karamsarlığıma,
Yer vermeyin sevgisizliğin ziyaretine,
O zaman yaşarım gerçeğiyle mutluluğu.

Acımayın kaderime, suskunluğunuzla,
Boş verin anlattığım tatsız anılarıma,
Aldırmayın süzülen gözyaşlarıma,
O zaman öğrenirim mutluluğu.

Nedir bu istemlerim..saçmalığıyla,
Özverimle atsam karamsarlığı sessizce,
Ben yaşatsam mavisiyle mutluluğu.

Kaderime sil baştan başlasam umutla,
Anılarımı korusam tozlanmadan gerçeğiyle,
Gözyaşlarım da umudu olsa, her aktığında
Ben kendim olarak kalsam ömrüm boyunca.

Ayten Fadime Tezcan-1982

Edebiyat Yarışmaları

Sayın Yazar
Merve Mina Seyhan'ın

Bisikletin İzinde Hikâyeler dergi antolojimiz içerisinde düzenlenen Bisiklet Temalı Öykü Yarışması'nda 1.'lik derecesi elde ettiğini büyük bir mutluluklа bildiririz. Başarısını gönülden kutlar, edebiyat yolculuğunuzda kaleminizin ve hayallerinizin daima yeni yollara, yeni hikâyelere ve yeni başarılara ulaşmasını dileriz.

Tebrikler!

Varyasyon Kalemler Yönetim Kurulu
Kurucu Başkan
Yazar, Şair Murat Engin Deniz, Aylin Altın, Mihrap Altıntaş ve Nuray Reşit

hacha!az

Sayın Yazar
Ebru Kirezli'nin

Bisikletin İzinde Hikâyeler dergi antolojimiz içerisinde düzenlenen Bisiklet Temalı Öykü Yarışması'nda 2.'lik derecesi elde ettiğini büyük bir mutluluklа bildiririz. Başarısını gönülden kutlar, edebiyat yolculuğunuzda kaleminizin ve hayallerinizin daima yeni yollara, yeni hikâyelere ve yeni başarılara ulaşmasını dileriz.

Tebrikler!

Varyasyon Kalemler Yönetim Kurulu
Kurucu Başkan
Yazar, Şair Murat Engin Deniz, Aylin Altın, Mihrap Altıntaş ve Nuray Reşit

hacha!az

Sayın Yazar
Yusuf Bingöl'ün

Bisikletin İzinde Hikâyeler dergi antolojimiz içerisinde düzenlenen Bisiklet Temalı Öykü Yarışması'nda 3.'lük derecesi elde ettiğini büyük bir mutluluklа bildiririz. Başarısını gönülden kutlar, edebiyat yolculuğunuzda kaleminizin ve hayallerinizin daima yeni yollara, yeni hikâyelere ve yeni başarılara ulaşmasını dileriz.

Tebrikler!

Varyasyon Kalemler Yönetim Kurulu
Kurucu Başkan
Yazar, Şair Murat Engin Deniz, Aylin Altın, Mihrap Altıntaş ve Nuray Reşit

hacha!az

Dergi Antolojilerimiz

Desteklerinizle Asaf'a Nefes Olalim

TL	TR96 0001 0090 1113 9105 5050 01
USD	TR69 0001 0090 1113 9105 5050 02
EUR	TR42 0001 0090 1113 9105 5050 03

Alıcı: **ASAF ETE** | SWIFT Kodu: **TCZBTR2A**

VARYASYON KALEMLER

EDEBİYAT • KÜLTÜR • SANAT DERGİSİ

Ekim 2026

SAYI 12

Varyasyon Kalemler;
farklı seslerin bir araya geldiği,
kelimelerin çoğaldığı bir edebiyat buluşmasıdır.

Edebiyatın iyileştirici gücüne inanıyor,
yazarların dünyaları değiştirebileceğini biliyoruz.
Her kalemin bir izi, her kelimenin bir anlamı var.
Biz, o izleri bir araya getiriyor;
kültürü, sanatı ve edebiyatı
paylaşmanın heyecanını yaşıyoruz.

Farklı kalemler, aynı sayfada buluşur.

varyasyonkalemler.com
info@varyasyonkalemler.com
dergi_varyasyonkalemler
/varyasyonkalemler
/varyasyonkalemler

“Edebiyat, insanı insana
en çok yaklaştıran köprüdür.”